Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 220 (1970) ♦ Вівторок, 17 листопада 1998 року ♦ Ціна договірна

Олександр ТКАЧЕНКО: «Щоб не затупилися лемеші власного плуга на власній ниві, бо дарований хліб швидко черствіє»

Ще донедавна Україна годувала 160 — 170 мільйонів чоловік щороку

Як уже повідомлялося, 12 листопада, напередодні Дня працівників сільського господарства, Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко здійснив робочу поїздку до Черкаської області, зокрема Корсунь-Шевченківського району.

(Закінчення на 2-й стор.).

17 листопада

✔ 1933 року відкрито Харківський державний академічний російський драматичний театр імені О. Пушкіна.

✔ 1708 року гетьманом Лівобережної України обрано Івана Скоропадського.

✔ 1828 року народилася письменниця Ганна Барвінок.

✔ 210 років тому народився російський актор М. Щепкін — товариш і однодумець Т. Шевченка.

У номер

Роботу парламенту — до 20.00

Відкриваючи нараду голів комітетів ВР та фракцій з розгляду питань, які виносяться на пленарні засідання поточного тижня, Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко спершу привітав працівників електронних засобів масової інформації з їхнім професійним святом. Теле- і радіожурналісти, які в цей час висвітлювали роботу наради, одержали сувеніри.

(Закінчення на 2-й стор.).

Офіційно

Подивитися на плоди своєї праці

В Україну прибули сенатори США Р. Лугар, П. Доменічі та К. Левін, які вчора відвідали військово-повітряну базу в Прилуках (Чернігівська область), щоб спостерігати за першою в Україні ліквідацією важкого бомбардувальника в рамках виконання зобов'язань України за договором СНВ-1.

Устами студентів...

17 листопада — Міжнародний день студентів

КНЕУ готує студентів не лише до економічної, а й до педагогічної діяльності.

З майбутніми викладачами економіки в тренінговій формі з використанням активних методів навчання Людмила Григорівна обговорювала найскладнішу проблему сьогодення: "Як вийти Україні з кризи?".

В результаті з'явилася стаття, написана на основі матеріалів бурхливого обговорення, в якому взяли участь близько 150 студентів IV курсу факультету «Маркетинг». Вона здалася нам цікавою. Хто знає, може, устами студентів промовляє істина...

(Закінчення на 13-й стор.).

Проблема

Падаємо, падаємо вниз

Падіння промислового виробництва в Україні становить за 10 місяців поточного року 0,8% проти 0,3% за січень—вересень минулого року.

Це спричинено, передусім, скороченням обсягів виробництва.

У жовтні середньодобовий випуск продукції порівняно з жовтнем минулого року зменшився на 1,5%, а за період з початку року — на 2,1%.

Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в Держкомстаті, вантажооборот у цілому перевищив 314 млрд. тонно-кілометрів, проте темп його зниження становить 1,1%.

Найбільше скорочення транспортних перевезень (на 37,1%) за 10 місяців на морському транспорті.

Загальна кількість автоперевезень скоротилася загалом на 15,2%. Фахівці Держкомстату пояснюють це тим, що в Дніпропетровській і Донецькій областях, де здійснюють більш як третину автоперевезень країни, їхні обсяги скоротилися, відповідно, на 22,2% і 14,1%.

Загальний вантажооборот на автотранспорті підвищився на 10,3% за рахунок розвитку міжобласних і міжнародних перевезень у 12 областях України.

На всіх видах транспорту відбулося скорочення перевезень пасажирів, зокрема, авіаперевезень — на 21,3%.

Спорт

Чудовий фініш

Важка атлетика. У фінському місті Лахті відбувся чемпіонат світу. На його фініші блискуче виступили українські важкоатлети. У вазі до 105 кг Ігор Разорьонов виборов золоту медаль, а Денис Готфрід — бронзову.

(Матеріали на тему спорту читайте на 16-й стор.).

Спробуй і виграй!

«Голос України» проводить серед своїх передплатників розіграш «Лотереї «ГУ»-99». Тим, хто зробив свій вибір і передплатив нашу газету на рік або півроку, треба надіслати до редакції копію передплатної квитанції. На конверті обов'язково зробіть позначку «Лотерея «ГУ»-99». Розігруватимуться найрізноманітніші товари. І все це завдяки нашим спонсорам:

40. Сувенірно-художній фабриці «Петриківський розпис» (директор — Микола Зубко) — сувенірні вироби, оздоблені художнім розписом;

41. Санаторію «Верховина» на Закарпатті (головний лікар — Тимофій Шуберт) — путівки (по 12 днів).

Друзі! Стежте за газетою. Щономера в нас збільшуватиметься асортимент товарів для розіграшу лотереї.

○ Останньої доби в Закарпатті госпіталізовано 73 особи. Усього в лікарнях перебувають 1360 осіб.

○ Тривають роботи з відновлення після снігопаду енергопостачання в 19 населених пунктах Кіровоградської та 79 — Дніпропетровської областей.

P. S.

Пільгова передплата «ГУ» (інд. 40224) на рік — 18 гривень

У номер

✔ Хмельницький

Холод не тітка. Пожене під колеса

Минулої неділі більше трьох сотень мешканців Деражні Хмельницької області перекрили залізничну колію, якою курсували потяги з Москви, Києва, Одеси, Херсона, Дніпропетровська до Львова, Бєлграда, Варшави, Будапешта.

Приводом до цього стало те, що в мікрорайоні Деражнянського цукрового заводу люди місяцями жили практично у холодних квартирах. Цього року ситуація вкрай загострилася — за вікном морози, а місцева влада так і не вирішила питання пуску котельні.

Після інциденту страйкарі та районна влада уклали угоду про припинення пікетування та пуску котельні мікрорайону через два дні.

Закарпаття: зона стихійного лиха

(Початок на 1-й стор.).

На жаль, біда одна не ходить. Є люди, що захворіли на гостру кишкову інфекцію, вірусний гепатит тощо. Щоправда, санітарно-епідеміологічна ситуація в області загалом не викликає побоювань.

Як і раніше, до Закарпаття звідусіль надходить допомога. Аби зарадити потерпілим, керівник київського представництва Міжнародної федерації Червоного Хреста і Червоного Півмісяця Грете Стормоен особисто побувала в зоні підтоплення.

Не стоять осторонь і пожежники. За повідомленням Головного управління державної пожежної охорони МВС України, пожежні підрозділи продовжують нести чергування. Адже минулого тижня в області з різних причин сталося 14 пожеж.

Друзі пізнаються в усьому

✔ Словаччина

Продовжує надходити гуманітарна допомога із-за кордону для потерпілих від повені в Закарпатті. Із Словаччини надійшло 17 тонн харчів, 20 — одягу, 2 тонни будівельних матеріалів. Автомобіль з гуманітарним вантажем відправила в Закарпаття неурядова організація «Словацький місіонерський рух».

✔ Угорщина

Із Угорщини відправлено 164 тонни харчових продуктів, 54 — одягу, 1,5 — медичних препаратів і 6 тонн будматеріалів. Керівництво угорської пошти прийняло рішення обробляти позачергово всю гуманітарну допомогу, яка надходитимепоштою. Фонд захисту дітей «Білий хрест» відправив кількома рейсами гуманітарну допомогу в центр Картас у Солотвині.

✔ Польща

Міністерство внутрішніх справ і адміністрації Польщі направило до Ужгорода 27 вантажних машин з гуманітарною допомогою.

✔ ФРН

Адміністрація німецького міста Дармштадта — побратима Ужгорода — направляє в Україну дві вантажівки з насосами, бензопилами, одягом і ліками в супроводі бригади професійних пожежників. Представництво Мальтійської служби допомоги міста Падерборн (ФРН) відправило в Закарпаття 4 вантажівки з ліками, продовольчими товарами, предметами першої необхідності. Керівництво офісу гуманітарних справ ООН прийняло рішення про виділення 20 тис. доларів із резервного фонду. Міжнародна федерація організацій Червоного Хреста і Червоного Півмісяця зібрала 180 тис. доларів і надала їх у розпорядження Комітету Червоного Хреста України.

✔ Італія

Асоціація гуманітарної допомоги Флоренції готова надати одяг для потерпілих у Закарпатті. Вирішується також питання про постачання дитячого харчування в район стихійного лиха.

✔ Австрія

Громадянка Австрії графиня Кристель Шенборн перерахувала на рахунок греко-католицької церкви села Шенборн Мукачівського району 10 тис. доларів.

Фото Валерія СОЛОВЙОВА.

Олександр ТКАЧЕНКО: «Щоб не затупилися лемеші власного плуга на власній ниві...»

(Початок на 1-й стор.).sx

«Це — не курс, коли людина не захищена»

Ці слова Олександр Ткаченко сказав у Сахнівській середній школі, де й була його перша зупинка. І додав:

— Коли не отримує зарплати і пенсії.

Звичайно, це могла бути і емоційна реакція на побачене і почуте. Адже перед цим він підкреслив:

— Я народився і виріс на цій землі. І мені приємно, що сьогодні можу звірити мої погляди з вашими.

А школа, й справді, незвична. І працюють у ній незвичайні люди, ентузіасти, романтики, віддані своїй справі педагоги. Жодного натяку на руйнацію, скруту, відсутність коштів. Хіба що дещо прохолодно —опалюється школа не так, як хотілося б, як потрібно було б. Але...

Уже у вестибюлі високих гостей зустріли виставкою витворів дитячих рук. Усе й не опишеш. І дивлячись на ці роботи —тарелі, підноси, різьбу по дереву, не скажеш, що з ними працювали дитячі руки. Це — роботи, найпевніше, зрілих майстрів.

Та директор Олександр Захарченко з теплотою у голосі зауважує:

— Це наші хлопці творять таке диво. А дівчата —розмальовують.

У школі — своє телебачення, плавальний басейн, майстерні. І все працює. І діти — привітні й талановиті. Напевне, Божа іскра директора надихає. Бо Олександр Захарченко не тільки академік Академії педагогічних наук, він — народний учитель, має президентську стипендію.

Інколи, під час перебування у школі, складалося враження, що у Сахнівці і взагалі проблем не існує, що вона — своєрідна оаза серед ринкового хаосу. Однак слова сільського голови повернули у дійсність:

— Учителі з березня не отримують зарплату.

Як обухом по голові.

І вже не як патетика сприймалися слова профспілкового лідера освітян області:

— Учителі — найбільші патріоти.

Власне, під кутом побаченого та почутого і треба, напевне, сприймати слова Голови Верховної Ради:

— Нам потрібно два роки, щоб стабілізувати ситуацію з виплатами заборгованих зарплат і пенсій. Це — жах, ганьба, коли людина за роботу не отримує зароблене. Коли це було? В якій державі?

Недаремно Олександр Ткаченко присвятив чимало уваги Національній програмі відродження України, над якою сьогодні працюють провідні наукові сили держави. І підкреслив:

— Обов'язково врахуємо у ній ваш досвід.

Бо у Сахнівці, за його словами, він почерпнув чимало оптимізму. Сьогодні «вороття назад немає», але в усьому світі «люблять здорового і заможного». А тому Олександр Ткаченко переконаний, що виконання програми дасть змогу повернути Україні втрачені за сім років позиції. Особливо в агропромисловому комплексі, бо

«Багатий селянин — багата держава»,

— підкреслив Голова Верховної Ради під час виступу у Корсунь-Шевченківському перед трудівниками ланів і ферм кількох районів області. По суті, це було своєрідне продовження розмови з педагогами. Адже сьогодні, попри фінансову скруту, агропромисловий комплекс навіть нарощує виробництво сільськогосподарської продукції. Скажімо, у Лисянському районі виростили і зібрали понад 60000 центнерів зернових, у середньому на круг по 28,6 центнера. Відновлюється поголів'я худоби, нарощується виробництво молока, цукрових буряків.

Ці слова голови Лисянської районної ради Станіслава Дубового промовисто проілюстрували тезу Олександра Ткаченка, висловлену ним у Сахнівці:

— Ми вміємо орати, сіяти, збирати.

Ще одним наочним підтвердженням цього висновку став виступ голови Корсунь-Шевченківської райдержадміністрації Володимира Попка, який наголосив, що 11 з 17 підприємств району наростили виробництво продукції, приріст якої до відповідного періоду минулого року становив 37,6 відсотка.

Проте водночас керівники районів вважали за потрібне говорити не тільки про успіхи, а й про все, що наболіло. Скажімо, у тому ж Корсунь-Шевченківському районі загальна сума заборгованості із зарплат і соціальних

виплат становить 7,3 мільйона гривень.

З другого боку, трудівники колективних сільськогосподарських підприємств потрапили у боргову залежність від комерційних структур, які постачають селянам пальне на проведення польових робіт. А їм же треба розраховуватися не тільки зі своїми трудівниками, а й бюджетами різних рівнів. Водночас пошуки капіталовкладень породжують інші проблеми. У тому ж Лисянському районі розташоване ВАТ «Мар'янівське», де вирощують нині 12 000 голів свиней. Продукція має попит, є прибуток, але платежі не надходять до бюджету району, бо інвестори перебувають за його межами.

Можливо, саме тому обидва керівники районів порушили питання перегляду і бюджетної системи, і джерел формування місцевих бюджетів.

Однак з'являється ще один головний біль у селян — банкрутство переробних підприємств. Скажімо, щоб вижити, деякі цукрові заводи набрали кредитів під високий процент. А ціна на нафтопродукти зросла, тоді як на солодку сировину — впала. Нині є вже такі підприємства, де працює ліквідаційна комісія. Взагалі нестача коштів — кара небесна для місцевих керівників, яким повсякчас доводиться сушити голову над тим, як латати бюджетні дірки. І не тільки. Бо в Корсуні-Шевченківському і досі немає водогону. А гребля Канівської ГЕС потребує негайного ремонту. Одне слово, куди не кинь — усюди клин...

Саме тому Олександр Ткаченко бачить вихід із ситуації, що склалася, у розвитку агропромислового комплексу. Донедавна Україна виробляла продуктів харчування, якими можна було прогодувати 160—170 мільйонів чоловік, що втричі більше від населення держави. Понад те, в ті самі часи Україна експортувала продовольства на 35 мільярдів доларів.

Ось чому Голова Верховної Ради переконаний:

— Експорт повинен поповнювати бюджет. Бо в Україні такий золотий запас, якого не має жодна інша держава. Це золото — наша земля. А вона багата діамантами — нашими славетними трудівниками — розумними, терплячими, працьовитими.

Власне, він і бачить шлях до оздоровлення і піднесення економіки, процвітання держави через село, його оновлення. Тому і приділено розвитку агропромислового комплексу чимало уваги у проекті Національної програми відродження України. Що, звичайно, не може не зацікавити науковців Мліївського науково-дослідного інституту садівництва імені Леоніда Платоновича Симиренка, де також устиг побувати голова парламенту. Тим більше, що пріоритетним напрямом у програмі визначено не лише АПК і енергетику, а й науку і освіту.

Час збирати каміння

Починаючи з 1992 року, в Україні було прийнято 7 чи 8 програм економічного розвитку — сьогодні вже мало хто скаже точно, не заглядаючи в архіви. І всі вони залишилися на папері, оскільки, як підкреслив Олександр Ткаченко, всі ці роки відбувалося протиставлення гілок влади одна одній. На його глибоке переконання, не можна постійно повторювати одну й ту саму помилку, бо за ці сім років рівень життя погіршав у сім разів. А відродити Україну можна лише спільними зусиллями законодавчої і виконавчої влади.

Олександр Ткаченко переконаний: можна належати до різних партій, ходити у різні церкви, але сьогодні уже немає часу розкидати каміння — його потрібно збирати, щоб не затупилися лемеші власного плуга на власній ниві. Щоб родила-віддячувала земля рясним урожаєм. Щоб не очікували наші громадяни гуманітарної допомоги, бо «дарований хліб швидко черствіє».

Лідія ТИТАРЕНКО,
Володимир КОРОЛЮК.

Роботу парламенту — до 20.00

(Початок на 1-й стор.).

Голова ВР зауважив, що минулий тиждень роботи парламенту в комітетах не відзначався напруженістю: лише шість комітетів провели по три засідання, решта — по одному-два. У засіданнях брали участь, як правило, не більше двох третин складу. Проект бюджету на 1999 рік розглянули 12 комітетів.

Невідкладного обговорення потребують на цьому тижні понад 50 законопроектів, які стосуються бюджетної сфери. Однак тільки 10 з них економічно обгрунтовані.

Основна увага Верховної Ради цими днями буде зосереджена на проекті бюджету на 1999 рік. Доповідь про виконання бюджету 1998 року та проект бюджету на 1999 рік буде одна.

Сесійному залові буде рекомендовано на час обговорення бюджетних питань продовжити пленарні засідання до 20-ї години.

У четвер, 19 листопада, в парламенті з доповіддю про внутрішнє і зовнішнє становище країни виступить Президент Леонід Кучма. Відповідно до Конституції, доповідь Президента обговорюватися не буде.

З пропозиціями до порядку денного виступили керівники комітетів і фракцій Станіслав Гуренко, Володимир Марченко, Володимир Семиноженко, Юлія Тимошенко, Валерій Альошин, Георгій Крючков, Віктор Омеліч, Іван Чиж, Геннадій Удовенко, В'ячеслав Чорновіл, Віталій Луценко, Віктор Кочерга та інші.

Передбачається, що в середу на пленарне засідання буде винесено для другого читання проект закону про столицю України.

Про проект цільового кредиту аграрного комплексу учасників наради поінформував віце-прем'єр-міністр Сергій Тигипко. Запропоновано це питання включити до порядку денного наступних пленарних засідань.

Анатолій КАРАСЕНКО.

Ювілеї

Перед таким чоловіком знімають капелюха навіть ті, кого він критикує

Іван Васильович Сподаренко, безперечно, найвідоміший і найшанованіший головний редактор серед керівників засобів масової інформації в Україні. Двадцять п'ять років Іван Васильович очолює найтиражнішу газету «Сільські вісті», яка послідовно, за будь-якої влади, захищає інтереси селян. Так, її тираж нині не ледь не три мільйони, як було колись, а «лише» понад п'ятсот тисяч примірників. Але тиражі інших видань — ще менші. І то провина не газетярів, а влади, яка довела абсолютну більшість громадян до того, що вони вже не можуть собі дозволити передплачувати навіть достойні видання. Ця сумна обставина теж лише підкреслює: інтереси наших людей, і селян зокрема, потребують захисту. А влада — тих оцінок, на які вона заслуговує.

Видатного редактора і журналіста з приємної нагоди —25-річчя роботи керівником «Сільських вістей» на влаштованій минулої суботи редколегією газети дружній зустрічі тепло поздоровили давні друзі газети —Голова Верховної Ради України Олександр Миколайович Ткаченко, земляки-чернігівчани, селяни, люди мистецтва, діячі науки. І навіть високі чиновники уряду і адміністрації Президента, хоча цим структурам від «Сільських вістей» найбільше і перепадає. Але їм нічого іншого й не залишалося, бо Іван Васильович Сподаренко — вельми непересічне явище в українській журналістиці останньої чверті XX століття і — це наше побажання — першої чверті століття XXI.

Фото Миколи БІЛОКОПИТОВА.

А «борговий лічильник» клацає...

Підсумок тижня

Ще донедавна виконавча влада втішала наш довірливий до приємних чуток слух ознаками стабілізації виробництва, а подекуди і його динамічним піднесенням. Минулого вівторка — в день чергового «рандеву» уряду з парламентом — усі зацікавлені мали можливість насолоджуватися ще однією динамікою: послідовним і неухильним розвитком державного боргу за шість минулих років. Для тих, хто не встиг закарбувати в пам'яті цифрові позначки «рекорду», нагадаю: державний борг України на 1 жовтня нинішнього року становить 50,5 млрд. гривень. З них «закордону» ми з вами винні 37,1 млрд. Ну а «своїм» держава заборгувала всього-на-всього 13,4 млрд. На думку міністра фінансів Ігоря Мітюкова, не так багато, щоб здіймати з приводу якихось нещасних цифр несусвітній гвалт.

Так, у «борговій політиці» Україна в особі уряду не обійшлася принципом стабілізації: «піднесення» заборгованості стало ознакою бурхливої діяльності виконавчої влади. Наприклад, у 1993 році зовнішній борг становив 3,624 млрд. доларів США. У наступні роки спостерігається його рішуче — знову ж таки у мільярдах — зростання. Україна, наче поставлена на «лічильник» невидимими рекетирами, не може виборсатися з боргової лавини. За 9 місяців нинішнього року знову «набігло» 1,4 мільярда доларів. Цифри для більшості громадян України швидше зі сфери астрономії, а не економіки.

Однак ці «астрономічні» виміри далеко не останній удар по нашій «уяві». Того самого вівторка, як відомо, голова Рахункової палати Валентин Симоненко налякав слухачів «космічною безоднею»: за його словами, розміри державного боргу значно перевищують критичні для економічної безпеки показники і можливості держави з його обслуговування. Пан Симоненко уточнив названу вище цифру (50,5 млрд. грн.): у його «інтерпретації» державний борг становить 180 млрд. грн. (яка там астрономія?). Це у 8 разів перевищує доходи державного бюджету на 1998 рік.

Цікаво, в цій ситуації кого треба «арештовувати» в актовому залі Кабінету міністрів, кому підписувати боргові зобов'язання? В контексті цього «невинного» запитання відомі ігри прем'єра з керівниками підприємств-боржників видаються до непристойності несерйозними, розрахованими навіть не на школярів —на діток нетямущого ясельного віку.

Уряд насправді навіть не планує виконати обіцяне: погасити заборгованість із зарплат і пенсій. З доповіді І. Мітюкова випливає: виконавча влада нині перейнята іншою обіцянкою — повністю розрахуватися за іноземні кредити, що не дивно: МВФ — це не покірні вітчизняні пенсіонери. Він не чекатиме до безконечності на «жест доброї волі», а стежитиме за виконанням Меморандуму економічної політики, де чітко вимагається: Кабінет міністрів і НБУ не «гратимуться» з простроченою заборгованістю за зовнішніми платежами.

Між іншим, пікантний нюанс: у програмі уряду, яку має розглядати парламент, передбачено «посилену відповідальність» посадових осіб за затримку з виплатою зарплати і пенсій. Ви можете собі уявити цю «відповідальність у квадраті», перечитавши попередній абзац? Ні, не вживайте «непарламентського» слова «цинізм», фантазуйте в дипломатичних рамках...

«Усе, що стосується держбюджету, боргу, кредитів, співробітництва з Міжнародним валютним фондом, перебуватиме під пильною увагою депутатів», —запевнив напередодні дня уряду перший заступник Голови Верховної Ради Адам Мартинюк. Що ж, депутатська прискіпливість — це добре, однак не настільки оптимістично, щоб можна було розслабитися. Крім того, не забуваймо, сам парламент також не може поскаржитися на відсутність пильності до себе з боку Президента. Вболіваючи за співпрацю, глава держави здатен компенсувати відому «недієздатність» Верховної Ради своєю авторитетною «творчістю», як це вже було в новітній історії України.

Недаремно він уже щось натякав про передачу законодавчих повноважень сусідам по печерських пагорбах. Хто його зна, що за цими натяками: може, зачинять депутатів у сесійному залі (а заодно й допитливих журналістів у ложі преси) і чекатимуть, доки народних обранців осінить: кнопку «за» створено саме для того, щоб схвалювати всі документи з позначкою «Made in Кабмін»?

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Журналістському клубові 5 років

Національному прес-клубові ринкових реформ виповнюється п'ять років. Клуб заснувала Київська організація Спілки журналістів України з ініціативи Української освітньої програми ринкових реформ (УОПРР).

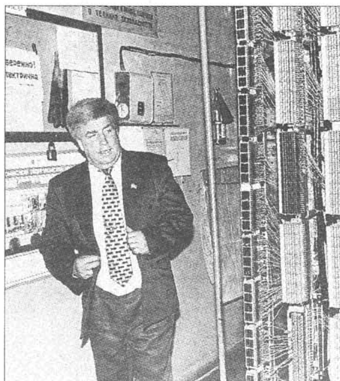
УОПРР створено за угодою, підписаною між урядами України та США. Головна мета програми — поширювати серед громадськості інформацію про економічні перетворення в Україні.

Протягом цих п'яти років у приміщенні Спілки журналістів України відбулося понад 200 засідань прес-клубу. Гостями клубу були перший президент України Леонід Кравчук, Президент України Леонід Кучма, Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко, голова правління Національного банку Віктор Ющенко. У засіданнях також брали участь представники адміністрації Президента, депутати Верховної Ради, урядовці, відомі українські економісти, закордонні експерти, підприємці.

Членами Національного прес-клубу є журналісти українських загальнополітичних та економічних видань, інформаційних агентств, радіо та телебачення. Зустрічі відвідують і представники зарубіжних засобів масової інформації, які мають свої представництва в Києві. Матеріали засідань Національного прес-клубу публікуються в загальнодержавних та регіональних ЗМІ.

Виступи гостей мають здебільшого дискусійний характер, що дає змогу журналістам одержувати різнобічну та об'єктивну інформацію про економічне життя країни, напрями її подальшого реформування.

Їм відстані — не перешкода

Учора працівники зв'язку, радіо та телебачення відзначали своє професійне свято. 1994 року Президент України Л. Кучма підписав указ про його святкування 16 листопада — саме цього дня 1924 року в Харкові вийшла в ефір перша радіостанція. Хоча нині всім сутужно, та коли чуєш про введення в дію того чи того об'єкта, стає радісніше на душі — все-таки ми щось робимо, все-таки в нас щось виходить. Ось і полтавцям зробили зв'язківці чудовий подарунок — новеньку цифрову АТС голландського виробництва на 10 тисяч номерів. АТС може «накрити» практично всю область — від міста до найвіддаленішого села. До слова, у Полтаві телефонний зв'язок надають станції конструкції ще 1922 року.

Григорій ГРИНЬ.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Референдуми зачекають

НА ОСНОВІ чинної правової бази нині не можна провести всеукраїнський референдум з жодного питання, заявив на прес-конференції, присвяченій першій річниці утворення Центральної виборчої комісії, голова ЦВК Михайло Рябець. Бо закон про всеукраїнський та місцеві референдуми, прийнятий ще 1991 року, в багатьох положеннях суперечить Конституції. Він містить посилання на державні органи, які вже не існують, зокрема — на президію Верховної Ради. Лише після прийняття змін до закону, стверджує М. Рябець, можна буде говорити про проведення референдумів.

Керуючись цим, ЦВК нещодавно відмовила в реєстрації ініціативних груп з проведення всеукраїнського референдуму про дострокове припинення повноважень нинішнього Президента України. (Водночас Леонід Кучма вже не раз заявляв про свій намір ініціювати референдум про відміну депутатської недоторканності.)

Головним підсумком року для ЦВК М. Рябець назвав те, що чітко й у визначений строк обрано новий парламент. Нині виконують свої повноваження 447 народних депутатів. Хоча сам Центрвиборчком теж не повністю вкомплектований: із 15 членів призначено 12. Це ускладнювало роботу комісії під час минулих парламентських виборів, адже її членам доводилося виїжджати в регіони, а для кворуму на засіданнях потрібно 10 чоловік. ЦВК має належну технічну базу, кваліфікованих і відповідальних працівників секретаріату. До наступних президентських виборів обіцяють осучаснити й прискорити подання інформації: у день голосування за допомогою табло і моніторів у залі та холі журналісти зможуть відстежувати весь процес проведення виборів. Інформація висвітлюватиметься і змінюватиметься відразу після надходження повідомлень з регіонів.

Сподіваємося, що так воно і буде. А від колективу «Голосу України» вітаємо Центрвиборчком з річницею плідної праці.

Юліана ШЕВЧУК.

Хроніка. Факти. Коментарі

✓ Тель-Авів

Палестинцям — ще два відсотки

Ізраїль взяв зобов'язання здійснити першу фазу виведення військ із Західного берега річки Йордан в рамках угоди Уай-Плантейшн до кінця тижня і передати Палестинській автономії ще два відсотки території Західного берега. Про це оголошено після завершення тристоронньої зустрічі з участю секретаря ізраїльського уряду Дані Наве, глави палестинської делегації на переговорах з Ізраїлем Саїба Ариката та американського емісара Денниса Росса.

✓ Белград

Це не по-сусідськи

Рішучий протест у зв'язку з планами розміщення на території Македонії сил швидкого реагування НАТО висловило Міністерство закордонних справ Югославії. Заступник міністра закордонних справ Зоран Новакович, зокрема, заявив, що згода Македонії на здійснення з її території якихось військових акцій проти Союзної Республіки Югославія «суперечила б довгостроковим інтересам обох країн, добросусідським і дружнім відносинам між їхніми народами».

✓ Оттава

Приїхав із власним планом

Прем'єр-міністр Канади Жан Кретьєн прибув до Куала-Лумпура для участі в саміті форуму Азіатсько-Тихоокеанського економічного співробітництва (АТЕС), який відбудеться 17—18 листопада. У вересні канадський уряд розробив і запропонував на розсуд країн—членів АТЕС план із шести пунктів, розрахований на досягнення глобальної фінансової та економічної стабілізації. У Куала-Лумпурі прем'єр Канади наполягатиме на його схваленні.

✓ Джакарта

Опозиції непереливки

Поряд з кількома іншими діячами опозиції, на підставі закону про підривну діяльність, Сері Бінтанг Памунгкаса, лідера Партії демократичної єдності Індонезії, заарештовано і піддано допитам у поліції. Він заявив, що його партія і студенти справді прагнуть змусити уряд піти у відставку, але «мирними засобами». «Ми цього домагатимемося знову і знову, доки уряд президента Хабібі не піде, бо в нього немає кредиту довіри», — наголосив він під час масових антиурядових студентських протестів.

✓ Катманду

Поки що дають амністію...

Король Непалу Бірендра підтвердив оголошення його урядом амністії всім бойовикам лівацького угруповання «Комуністична партія Непалу (маоїстська)», які з 1996 року провадять збройну боротьбу за усунення монархії в країні і створення «народної республіки». Всім членам цього угруповання, котрі діють у підпіллі, король обіцяв зберегти свободу в разі, якщо вони добровільно здадуть зброю і припинять екстремістські вилазки. Досі екстремісти відмовлялися від політичних переговорів з владою, домагаючись попереднього звільнення своїх прибічників, які перебувають у в'язницях.

✓ Бонн

Їм є про що поговорити

Розпочався офіційний візит федерального канцлера ФРН Герхарда Шредера до Москви. Після нещодавньої зміни боннського кабінету це — його перший приїзд до Росії як глави уряду. Програма двох днів візиту передбачає зустрічі Шредера з російським президентом Борисом Єльциним, головою уряду РФ Євгеном Примаковим.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і зарубіжних інформагентств.

Герхард Шредер.

Іракська криза розставляє крапки

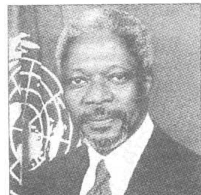
ООН палко вітає США, а Ватикан виступає за скасування санкцій

Кофі Аннан дуже вдячний Біллу Клінтону. А що йому ще залишається?

Минулих вихідних Ірак та США стояли за крок від збройної сутички. У суботу президент Клінтон уже було санкціонував бомбові удари по іракських об'єктах, але наступного дня дав «відбій». Американці заявили, що отримали з Багдада «два додаткові листи» з роз'ясненнями, що їх задовольнили, — насамперед Ірак дав безумовну згоду на повернення до країни інспекторів спецкомісії ООН.

Чи то Саддам Хусейн справді здався, чи то це лише черговий тактичний хід іракського керівництва, покаже час. Такий «задній хід» для Багдада не новий. Ситуація, як дві краплини води, схожа на нинішню, вже була у січні: тоді іракці теж припинили роботу оонівських інспекторів, а США заявили про готовність розпочати воєнні дії. Але того разу ситуацію вдалося владнати зусиллями Генерального секретаря ООН Кофі Аннана.

Щоправда, нині США були близькі до того, щоб воювати навіть без згоди Ради Безпеки ООН. Помічник американського президента з питань національної безпеки Семюель Бергер заявив, що Вашингтон «не потребує схвалення своїх дій з боку РБ» і зберігає право застосувати воєнну силу на власний розсуд. Отож один з уроків нинішньої іракської кризи — свідчення про готовність Америки й надалі керуватися у подібних ситуаціях лише власними міркуваннями, ігноруючи думку Ради Безпеки ООН. Та й, власне, ООН не чинить якогось зримого спротиву таким діям Вашингтона, повністю віддаючи ініціативу. Зате відчутно вирізнявся серед численних міжнародних проамериканських заяв заклик Ватикану. Папський нунцій (посол) в Багдаді Джузеппе Ладзаротто наголосив, що головною проблемою для Іраку є нині економічні санкції, і закликав до їхнього скасування. Про Ірак, підкреслив Ладзаротто, згадують лише тоді, коли виникає нова загроза війни, а гуманітарна ситуація в країні залишається важкою вже тривалий час.

Не вистачає продовольства, найнеобхідніших ліків. Понад сім років, заявив представник Святого Престолу, інспектори проводили свої перевірки там, де хотіли, але ситуація ставлення до економічних санкцій не змінилася.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Чи врятує «залізна леді» датських консерваторів?

Марат ЗУБКО, «Голос України» (з Гельсінкі)

Пролунали овації, делегати встали — так вони привітали результати проведеного голосування, згідно з яким головою Консервативної народної партії Данії вперше в історії було обрано жінку — Піа Кристмас-Меллер.

Традиційно ця партія відіграє велику роль у політичному житті Данії. Лідер консерваторів Поуль Шлютер, приміром, очолював датський уряд протягом 1982—1993 років. Про його неперевершену майстерність політичного лавірування побутують легенди. Шлютера навіть називали "чемпіоном світу щодо компромісів».

Але Поулю Шлютеру довелося піти у відставку після того, як вибухнув гучний скандал з міністром юстиції його кабінету Нінн-Хансеном, якого звинуватили в несправедливому ставленні до тамільських біженців і порушенні закону.

Відтоді справи консерваторів постійно погіршувалися. Наступник Поуля Шлютера на посту голови партії Ханс Енгелл «погорів» 1997 року на пиятиці за кермом, а на парламентських виборах, що відбулися минулої весни, консерватори втратили приблизно половину голосів виборців. У партії виникли суперечності, розгорілася фракційна боротьба.

І ось нині наводити порядок у стані консерваторів має жінка. В країні її добре знають. По-перше, багато хто пам'ятає, що її дід Йон Кристмас-Меллер вів передачі по радіо від імені вільної Данії з Лондона під час гітлерівської окупації. А по-друге, сама Піа привернула увагу датчан своїми ультраконсервативними поглядами.

Вона вже заявила, що домагатиметься зниження податків, якими влада оподатковує великі підприємства і бізнесменів, а також має намір боротися проти скорочення витрат на оборону. Піа Кристмас-Меллер вважає, що невдачі партії пояснюються, зокрема, прагненням загравати з тими політичними силами, які перебувають у центрі.

— Тепер наша партія має можливість досить сильно повернути праворуч, — пояснила новий голова датських консерваторів, яку в Данії уже почали називати «залізною леді».

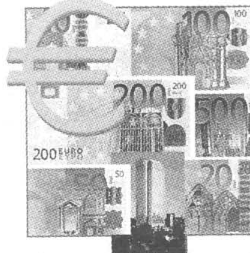
Ера євро почнеться в Новий рік

Великий електронний годинник у вестибюлі будинку «Брейдель» у Брюсселі, де розташувалася Європейська комісія, показує, що до запровадження єдиної європейської валюти євро залишилося менш як 50 днів. Щоправда, вона замінить національні валюти 11 країн Євросоюзу поки що лише у безготівкових розрахунках, а монети й купюри буде пущено в обіг лише 2002 року. Однак, у будь-якому разі, 1 січня 1999 року, безперечно, стане для Європи історичним рубежем.

Головні рішення про створення економічного й валютного союзу (ЕВС) у рамках ЄС вже прийнято, і залишається лише два: про закріплення курсу євро стосовно 11 національних валют і про створення органу, що представлятиме зону євро в міжнародних фінансових організаціях. Для цього навіть не скликатимуть спеціального засідання Ради ЄС чи якогось іншого форуму. Міністри фінансів узгодять питання, що лишилися, 31 грудня факсом.

Курси 11 валют (німецької і фінської марок, французького, бельгійського і люксембурзького франків, нідерландського гульдена, італійської ліри, іспанської песети, ірландського фунта, португальського ескудо і австрійського шилінга) стосовно одна одної закріплено ще 2 травня. Ці валюти вирізняються на банківських табло тим, що їхні взаємні курси продажу дорівнюють курсам купівлі.

Британський фунт стерлінгів, датська і шведська крони, грецька драхма не увійдуть поки що до системи Євро. До 31 грудня вони становитимуть частину системи екю — нинішньої розрахункової одиниці Євросоюзу. Перед новорічною ніччю, коли екю припинить своє існування, поступившися євро за курсом один до одного, мають бути визначені курси стосовно євро цих чотирьох європейських валют.

З 1 січня євро увійде у повсякденне життя європейців. Вони зможуть перевести в євро банківські рахунки, платити у новій валюті своєю банківською кредитною або дебітною карткою, виписувати в ній чеки.

Загальна філософія перехідного періоду з 1999 до 2002 року полягає в тому, щоб не форсувати запровадження євро, але й не перешкоджати, а всіляко сприяти цьому. І підприємства, і фізичні особи мають самі вирішувати, коли краще перевести свої банківські рахунки в євро. Європейська федерація банків оголосила, що протягом перехідного періоду ця операція буде безплатна.

Олесь КЛИНОВ, «Голос України» (з Рима)

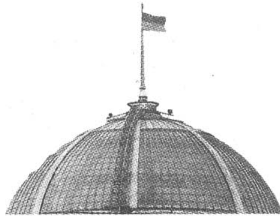
Шевченко надихав художника з Мальти

Цього тижня у Римі розпочалася перша за роки незалежності нашої держави зустріч відомих вчених-українознавців з України, США та Італії.

Відкрив семінар «Українська етнічність в італійському контексті: минуле, сучасне та погляд в перспективу» Надзвичайний та Повноважний Посол України в Італії член-кореспондент НАН України Володимир Євтух. У доповідях та виступах учасників, зокрема Василя Маркуся, голови редколегії "Енциклопедії української діаспори», розглядається тема: «Італія в українській історії двадцятого століття». Його дружина Дарія Маркусь підготувала доповідь «Слідами української діаспори в Італії» (до речі, ця тема десять років тому вперше була висвітлена у написаній нею книзі, виданій в Америці українською та англійською мовами).

Цікаві дослідження й італійських науковців, зокрема секретаря Італійської асоціації українознавчих студій Луки Кальві з проблематики: Українсько-італійська українознавча взаємодія у двадцятому столітті.

Є й деякі відкриття. Одне з них належить Вадиму Сяблуку, другому секретарю Посольства України в Італії, що розповів про Шевченкове натхнення художника Антоніо Шортіно з Мальти.

ДЕРЖАВА І ПРАВО

Законодавчі акти, статті народних депутатів, коментарі, аналіз, прогноз

Навіть маленька практика варта великої теорії

Необхідно визначити реальність виконання закону, зважаючи на політичні, матеріальні, кадрові, фінансові можливості...

У багатьох людей є помилкове уявлення, начебто всі проблеми держави і суспільства можна розв'язати «хорошими» законами. Це особливо виявляється в період виборів. Пригадується, один із тих, хто не став депутатом, обіцяв у разі обрання забезпечити прийняття закону про чисту воду для Одеси. Це називають «законодавчим фетишизмом». Бажано усвідомити, що самим лише прийняттям закону проблеми не розв'язуються. Необхідно визначити реальність його виконання, зважаючи на політичні, матеріальні, кадрові, фінансові можливості, а іноді — навіть погодні умови.

Законопроект зазвичай готують обмежені колективи — або урядові, або депутатські групи. Від помилок чи однобічних підходів ніхто не застрахований. Тому вже на стадії підготовки законопроекту важливо перевірити, наскільки враховано всі складові, що впливають на якість закону. Такий контроль врятує від дискредитації не тільки самого нормативного акта, а й парламенту в цілому. Мені уявляється, що в цьому — перше завдання підкомітету парламентського контролю, створеного 2 вересня нинішнього року.

Ефективність законотворчості і самого парламенту оцінюватимуться не кількістю і навіть не якістю законів, а їх «життям», тобто тим, як їх реалізують, проводять у життя. На негативні приклади в цій сфері ми натрапляємо, на жаль, дуже часто: закон прийнято, але його не виконують. Тішить одне — явище це повсюдне, властиве майже всім політичним системам. Тому в сучасному парламентаризмі переважає переконання, що на перший план у діяльності парламенту виходить контроль, відтісняючи на другий законотворчість. Ця думка є основною у формуванні концепції тієї діяльності, яку має намір здійснювати наш підкомітет.

Звісно, Верховна Рада має низку спеціальних контрольних органів, що дають змогу тримати руку на пульсі соціального життя держави. Але ці органи дають не повну, а фрагментарну картину. Так, наприклад, важливим і ефективним органом парламентського контролю є Рахункова палата. Проте не можна забувати, що палата здійснює контроль за використанням коштів державного бюджету. Це чимало, але й недостатньо. Бо позабюджетні кошти, може, й не завжди державні, але це наші, українські гроші. І нам небайдуже, куди, кому і на що вони йдуть. Нарешті, крім коштів бюджету, ми володіємо величезними матеріальними ресурсами, використання яких не належить до компетенції Рахункової палати. Нагадаю також, що Національний банк здійснює контроль за реалізацією кредитно-грошової політики (ст. 100 Конституції), а Уповноважений з прав людини — за дотриманням конституційних прав і свобод (ст. 101). У діяльності та правовому регулюванні цих органів і посадових осіб чимало прогалин.

Наш підкомітет не ставить своїм завданням заповнити наведені тут та деякі інші прогалини. В нас інші цілі. Щоб їх зрозуміти, зупинюся на такому. Парламентський контроль, незалежно від того, яке місце він посідає в діяльності того чи того парламенту, має давню історію. Його здійснює передусім сам парламент на пленарних засіданнях, його постійні комітети та депутати. В Конституції України ці форми контролю об'єднано коротко формулою в п. 33 ст. 85: Верховна Рада «здійснює контроль у рамках, визначених цією Конституцією».

Контроль парламенту реалізується під час формування уряду, призначення вищих посадових осіб, їх періодичних звітів. Відомо, що під час формування уряду останній має подати програму діяльності, з якою парламент або згодний, тоді він затверджує уряд, або не згодний, тоді він уряд не затверджує. Недавня доля уряду В. Чорномирдіна в Росії — гарна ілюстрація того. Окрім цього, парламент періодично заслуховує звіти уряду та вищих посадових осіб держави. Вотум довіри або недовіри урядові, порушення процедури імпічменту — можливий результат контролю самого парламенту. Ст. 87 Конституції установлює порядок визначення відповідальності Кабінету міністрів України та виявлення йому вотуму недовіри, а ст. 111 — порядок здійснення імпічменту стосовно Президента України.

Найефективніший систематичний контроль здійснюють комітети Верховної Ради. Так заведено в усіх демократичних державах. Так практично це відбувається і в нас. Тим часом ч. 2 ст. 89 сформульовано так, начебто вона обмежує діяльність комітетів лише законопроектною роботою. Ми вбачаємо своє завдання в уточненні функцій комітетів і надання контрольній діяльності більшої визначеності та легальності шляхом приведення їх конституційного статусу у відповідність з наявними реаліями.

Щодо контрольної діяльності депутатів, то її визначено п. 34 ст. 85 і ст. 86 Конституції. Це право звертатися із запитом до Президента України, а також із запитом до органів державної влади та управління — і до вищих та центральних, і до місцевих, а також до керівників усіх підприємств, установ і організацій. За ними перелічені органи зобов'язані повідомити народному депутатові України про результати розгляду запиту. Ми знаємо, що в багатьох країнах у парламенті щотижня надають час для усних запитань депутатів членам уряду (т. зв. «час запитань»). Ми не бачимо перешкод для встановлення такого порядку й у Верховній Раді.

Хочу сподіватися, що цей побіжний огляд правового та фактичного стану визначає завдання нашого підкомітету — розширити форми і методи контролю, підвищити його ефективність і результативність. Ми повинні координувати всю контрольну діяльність парламенту, надати їй цілеспрямованості та єдності. Але це не все.

Разом з бюджетним контролем, передбаченим ст. 96 Конституції, у тому числі контролем за витрачанням бюджетних коштів, здійснюваним Рахунковою палатою, спеціальний орган — Конституційний суд — провадить конституційний контроль, тобто контроль за конституційністю. І все-таки, попри наявність чималої кількості контрольних органів, нині контроль парламенту обмежено тим, що, коли висловлюватися вкрай спрощено, можна порахувати і що можна зіставити (наприклад, закон з Конституцією). Думаю, цього недостатньо.

Після перемоги «Солідарності» на початку вісімдесятих років у Польщі було створено Державний трибунал для притягнення до відповідальності вищих посадових осіб держави. Тоді до відповідальності було притягнено главу уряду П. Ярошевича, міністра Вжащика та ін. Хоча процедуру до кінця не довели, вони змушені були відповідати за підрив економіки країни в результаті недоцільних дій (недоцільні інвестиції, непрораховані проекти тощо). Але ж бо за радянського часу і в нас були такі самі дорогі та авантюрні проекти: БАМ, поворот сибірських річок, промислове будівництво на Байкалі тощо. Вони завдали країні величезної шкоди. Але за це ніхто не відповів. Отож ідеться про необхідність оцінки діяльності, тобто контроль, не тільки з точки зору законності, а й доцільності. Розумію, що такі оцінки мають у собі значний елемент суб'єктивізму. Але цього не треба боятися. Рішення приймає не одна особа, не за зачиненими дверима. Рішення приймає парламент. Відкрито, в результаті обговорення і голосування.

Отже, за скромним статусом підкомітету ми бачимо величезну роботу, складні завдання, очевидно, боротьбу і протидії, яким можна протиставити лише принциповість, наполегливість та вміння не випускати з уваги найголовніше — інтереси країни та благо нашого народу.

Сергій КІВАЛОВ,
народний депутат України, голова підкомітету парламентського контролю Комітету ВР з питань правової реформи.

P. S. Нині в Державній Думі Росії розглядають проект кількох важливих конституційних поправок. Одна з них надає обом палатам право створювати спеціальні комісії, куди обов'язково мають з'являтися будь-які посадові особи з будь-якими документами, що їх запитують. Як пишуть, «можна чекати, що комісії з'являтимуться з будь-якого приводу і це може паралізувати роботу не одного урядового відомства, які змушені будуть готувати стоси відповідних документів. Але це — нормальна парламентська практика» (див.: В'ячеслав Ніконов. Сезон полювання на Конституцію // Известия, 1998, 6 жовтня). Ясно, що створення підкомісії з контролю у Верховній Раді України — важливий крок на шляху реалізації тієї самої ідеї парламентаризму, яку тільки збирається здійснити парламент РФ.

7 Країна платить за найсуворішим і найгіркішим рахунком

9 «У законопроекті про столицю згадали про всіх. Крім киян!..»

10 Добрий заробок

12 Чому ми бідні?

Майно боржників — раз, майно боржників — два, три... Продано?

Чи пішло майно боржників держбюджету з молотка — велике питання. Проте таке майно і майнові права, передані в податкову заставу, за даними управління примусового вилучення податків Державної податкової адміністрації, оцінюється у суму 8,071 мільярда гривень.

А це, як повідомляє «Інтерфакс-Україна», становить 95 відсотків заборгованості підприємств перед бюджетом. Тож якщо майно продано, скажімо, з аукціону, то й борги погашені. Та поки що такі аукціони не стали звичайним явищем. Про них досі не повідомлялося. Проте майно вилучено за указом Президента «Про заходи з підвищення відповідальності за розрахунки з бюджетами і цільовими фондами».

Примусові заходи найбільше зачепили підприємства Чернігівщини, Хмельниччини, Сумщини та Криму. Наводячи дані ДПА про ефективність припинення операцій на всіх рахунках, крім основного, 23 тисяч підприємств-боржників, внаслідок чого погашено заборгованість на 137,1 мільйона гривень, агентство, однак, не повідомляє про частку з цієї суми, що надійшла від продажу майна. А наводить лише таку цифру: готівкою у підприємств вилучено 18 мільйонів гривень і понад 14,8 млн. з них спрямовано на погашення податкової недоїмки. Однак, якщо порівняти 137-мільйонний внесок 23 тисяч підприємств з 570 тисячами гривень, що надійшли в бюджет від застосування фінансових санкцій до окремих комерційних банків у Донецькій, Луганській, Рівненській, Закарпатській областях, висновок очевидний — банкіри виявилися скупіші.

За повідомленням агентства, ДПА протягом серпня-вересня вилучила в бюджет 221 млн. гривень податкової заборгованості платників за рахунок коштів, які вони мали одержати від дебіторів. На цю статтю, до речі, припадає більш як половина надходжень.

Динаміка зростання боргів вражає. На 1 жовтня вони становили 8,31 млрд. гривень, з них 700 мільйонів — «гріхи» 96-го року, 1,5 млрд. нагромадилося торік. А нинішнього — ця «снігова грудка» вже виросла у суму 1 млрд. гривень. Спочатку року недоїмка зросла у 3,6 разу. Проте залишається таємницею реальна сума готівкових коштів, що надійшли в бюджет від продажу майна. І те, чи справді шкурка варта вичинки.

Вікторія СВІТЛАНОВА.

«Народне, й до того ж, прибуткове»

Хто володіє інформацією, той володіє світом

У комітетах Верховної Ради

Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації (голова депутат Іван Чиж) на своєму засіданні розглянув проблеми, пов'язані з діяльністю телебачення та радіо, а також Національної ради з цих питань.

Присутні заслухали виступ нового президента Національної телекомпанії України Миколи Княжицького, який поділився своїми планами щодо майбутнього електронних засобів масової інформації нашої держави. Присутні відзначили, що одержана інформація дає можливість зробити висновок про те, що М. Княжицький має своє бачення відомого Указу Президента України «Про вдосконалення державного управління інформаційною сферою», який викликав неоднозначну оцінку різних політичних сил.

Зокрема, їм було запропоновано Верховній Раді створити при прес-центрі власну телегрупу, яка висвітлювала б роботу парламенту.

Запитання депутатів — членів комітету стосувалися майбутніх президентських виборів, інших питань, пов'язаних з діяльністю ЗМІ.

Народний депутат Віктор Чайка наголосив, що нам всім треба позбутися насамперед упередженого ставлення до телебачення, про яке думають так: «Державне — отже, збиткове. Державне — отже, кабмінівське чи президентське. Телебачення й преса — народні. Отже, повинні служити народу».

Присутні на засіданні взяли інформацію голови комісії до відома, відзначивши, що сподіваються на плідну співпрацю, зокрема у об'єктивному висвітленні на телебаченні діяльності українського парламенту.

Потім було заслухано голову Національної ради з питань телебачення і радіо Віктора Петренка, звіт якого очікується в парламенті.

Виступ було сприйнято різко критично, адже в роботі ради, як зазначали депутати, є не лише суттєві недоліки, а й порушення чинного законодавства, прийняття рішень під тиском чи на догоду тих чи інших високопоставлених державних осіб тощо.

Дискусія, яка виникла, а також позиція В. Петренка обіцяють, що його звіт в парламенті стане предметом безкомпромісної боротьби між різними політичними силами.

І взагалі, треба відзначити, що засідання Комітету з питань свободи слова та інформації пройшло динамічно й висловлені судження слугуватимуть основою для об'єктивної оцінки стану української преси та ЗМІ перед важливою загальнодержавною кампанією — президентськими виборами.

Віталій ГАЙЧУРСЬКИЙ.

Книжки мудрість дарують

Бібліотека ім. Вернадського.

Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

Комітет Верховної Ради з питань культури і духовності започаткував нову форму професійної роботи у сфері законотворення: вперше відбулися парламентські слухання проекту закону «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» за підтримки програми сприяння парламенту України Університету штату Індіана (США).

Цим слуханням передувала низка робочих зустрічей народних депутатів — членів комітету з представниками бібліотек і керівниками бібліотечної галузі. В результаті проведеної роботи сформульовано обгрунтовані зауваження і пропозиції до законопроекту, які і було винесено на парламентські слухання. У них взяли участь: куратор законопроекту — народний депутат Ніна Покотило, члени комітету Михайло Косів та Валерія Заклунна, представники Національної парламентської бібліотеки, Національної бібліотеки ім. В. Вернадського, Державної бібліотеки України для дітей, Публічної бібліотеки ім. Лесі Українки (Київ), Міністерства культури, а також президент Української бібліотечної асоціації Валентина Пашкова, народний депутат Верховної Ради 12-го скликання Павло Кислий.

Учасники парламентських слухань порушили найголовніші питання функціонування бібліотечної галузі, які потребують термінового законодавчого врегулювання. На їхню думку, остаточне врегулювання діяльності бібліотечної галузі не може бути досягнуте лише в межах удосконалення закону «Про бібліотечну справу». Зокрема, необхідно владнати ряд положень законодавства з оподаткування, плати за землю, оренди, поштових послуг тощо.

На європейському перехресті

Комітет з питань будівництва, транспорту і зв'язку рекомендував на розгляд Верховній Раді проект закону «Про концесію на автомобільні дороги». У законопроекті, доопрацьованому для повторного першого читання спільно з фахівцями Міністерства транспорту, корпорації «Укравтодор», враховано зауваження й пропозиції народних депутатів, світовий досвід з цього питання, інтереси галузі.

Голова комітету Юрій Крук, депутати Микола Кухарчук, Юрік Мкртчян, Валерій Череп, а також перший заступник міністра Леонід Костюченко та голова корпорації «Укравтодор» Володимир Герасимчук у своїх виступах відзначили, що ухвала проекту дасть змогу Україні інтенсивніше інтегруватися в європейську транспортну систему, створити міжнародні транспортні коридори, а також правову базу для залучення на конкурентній основі до будівництва доріг недержавних джерел фінансування. Адже Україна за своїм географічним положенням є однією з найперспективніших транзитних держав Європи. Вже сьогодні з'являються реальні інвестори, готові вкласти значні кошти у будівництво першокласних автодоріг, транспортних коридорів.

Комітет обговорив також питання підготовки підприємств і організацій житлово-комунальної сфери до роботи в осінньо-зимовий період 1998 — 1999 років.

Окрім того, комітет розглянув проект Державної програми приватизації на 1999 рік і перелік об'єктів державної власності, що не підлягають приватизації.

Прес-служба Верховної Ради України.

Заробітчанам на моралі: досить розправ

У Комітеті з питань правової реформи розглянуто питання про призначення членів Вищої ради юстиції, проект закону «Про внесення змін до законів «Про судоустрій» і «Про статус суддів», а також обговорено законопроекти «Про вибори Президента України», що внесені народними депутатами Юлієм Іоффе, Олександром Карповим, Віталієм Шевченком, Олександром Турчиновим, Олександром Лавриновичем.

Після детального вивчення та аналізу всіх п'яти законопроектів «Про вибори Президента України» члени комітету зупинилися на варіанті Олександра Лавриновича і вирішили запропонувати його до розгляду Верховною Радою з урахуванням низки положень з інших проектів.

Особливу увагу членів комітету привернув проект закону «Про внесення змін до статей 7, 440-1 Цивільного кодексу України», внесений Олексієм Шеховцовим, де пропонується обмежити суми відшкодувань завданої моральної шкоди. Підтримуючи в цілому ідею про неприпустимість використання цієї норми для розправи з опонентами, зокрема пресою, члени комітету відзначили потребу доопрацювання законопроекту з урахуванням засади повноти відшкодування збитків згідно з ЦПК.

Комітет рекомендував також ратифікувати Угоду про надання медичної допомоги громадянам держав — членів СНД та Протокол про механізм реалізації цієї угоди, внесений Кабінетом міністрів.

Прес-служба Верховної Ради України.

Через Німеччину — до України

КОМІТЕТ з питань культури і духовності спільно з Фондом Ганнса Зайделя провели міжнародний семінар «Культурна політика ФРН». У роботі семінару взяли участь з українського боку: народні депутати Лесь Танюк, Віталій Журавський, Петро Толочко, Станіслав Пхиденко, Валерія Заклунна, Михайло Туш, Лев Глухівський, Володимир Шушкевич; з німецького — керівник представництва Ганнса Зайделя в Україні Райнер Кунц та міністерський радник у Баварському державному Міністерстві освіти та культури, науки і мистецтв Міхаель Мігач.

Німецькі колеги окреслили державну політику ФРН у галузі культурного розвитку. Вони розповіли про інтеграцію культурних закладів Східної Німеччини в культурну мережу Західної, про вироблення бюджетної політики культурної сфери, застосування пільгового оподаткування книговидання, роль приватного капіталу в розвитку культури ФРН. Особливу увагу було приділено культурі Баварії: розглянуто пріоритетні напрями діяльності у сфері культури залучення приватного капіталу для підтримки програм, скерованих на збереження культурних пам'яток. Народні депутати, вивчаючи культурний досвід ФРН, обмінялися думками щодо розв'язання проблем збереження національної культурної спадщини.

Прес-служба Верховної Ради України.

Не кашею єдиною живе наш вояк

Проектом держбюджету на наступний рік передбачено виділити 1 млрд. 657 млн. грн.

Днями відбулося засідання Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони, на якому розглядався проект державного бюджету на 1999 рік у частині, що стосується фінансування Збройних сил.

Проектом держбюджету на наступний рік передбачено виділити 1 млрд. 657 млн. грн. Однак, як ішлося на засіданні, цього замало, щоб забезпечити армію бодай найнеобхіднішим. За словами міністра оборони України Олександра Кузьмука, цієї суми ледь вистачить на виплату військовослужбовцям грошового утримання, таке-сяке харчування і часткове покриття комунальних послуг.

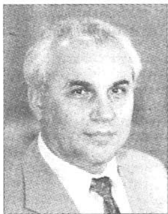
Звісно, вояка мало лише нагодувати — його потрібно також одягнути, забезпечити грошима, надати йому житло. Крім того, армія потребує нового технічного оснащення й озброєння, певних коштів на наукові розробки тощо. Підрахувавши все це, Міноборони назвало свою цифру — 3,2 млрд. грн. Це — мінімум, необхідний Збройним силам країни на наступний рік.

Реально оцінюючи фінансові можливості держави, Міноборони України звернулося до профільного комітету парламенту з проханням підтримати його пропозиції щодо збільшення видатків на утримання Збройних сил у 1999 році. На думку більшості членів комітету, у тому числі його голови Георгія Крючкова, якщо пошукати, то необхідні гроші можна знайти. Скажімо, за рахунок скорочення бюрократичного апарату деяких організацій. Тож, усвідомлюючи важливість національної безпеки для життєдіяльності країни, депутати одностайно вирішили відстоювати бюджет Збройних сил на 1999 рік у розмірі 3,2 млрд. грн. А суми на фінансування техніки й озброєння, військової науки та будівництва житла, на думку членів комітету, мають бути конкретно визначені.

Тетяна МІШИНА.

Країна платить за найсуворішим і найгіркішим рахунком

Всі наловчилися виймати порошинки з чужих очей — із цих порошинок уже складено в усіх на видноті гори сміття, що гниє. І натовпи винних. І кожний кричить: «Не ми! Не ми! Це вони! Ату їх!»

Останні тижні кожного місяця я, як і більшість моїх колег — депутатів Верховної Ради, провів у своєму виборчому окрузі на Донеччині. Розмовляв із шахтарями, канатниками, вчителями. Враження від цих зустрічей залишилося важке: люди у відчаї — як жити далі? І докори, докори, докори. Звинувачують Верховну Раду, уряд, Президента, місцевих чиновників у тому, що нікому не потрібні їхні біди. А ситуація, справді, така, що хоч плач: зарплату не видають місяцями, ціни ростуть, як на дріжджах, вугілля на зиму не купити, за квартиру не плачено, дітей одягти немає в що. І це на восьмому році незалежності України, яка рухається, як переконують політики, в бік цивілізованої Європи. «Коли ж до нас ситість прийде?» — запитують. І знаєте, відповідей на запитання, особливо на останнє, у мене не було.

Безправ'я простих людей ми спостерігаємо багато в чому: робочу людину тримають на голодному пайку, напризволяще покинуто старих, безвідповідальність батьків породила масову безпритульність дітей. І на цьому тлі в Україні триває процес первісного накопичення капіталу. До приватних рук передано високорентабельні виробництва й галузі, які в інших країнах дають понад 50 відсотків надходжень до держбюджету. Це виробництво тютюнової та лікеро-горілчаної продукції, торгівля енергоносіями, корисними копалинами, сировиною. Отож маємо мільйонні багатства одних і злидні 90 відсотків населення України. Уряди, змінюючись один за одним, все далі й далі штовхають суспільство в болото так званого «вільного ринку», якого давно вже немає ні в Швеції, ні в Австрії, ні в тих самих Америці, Канаді чи Японії.

Розмірковуючи над причинами наших бід, аналізуючи їх природу, мимоволі приходиш до висновку: вони з самого початку закладені в структурі влади.

Три джерела, три складові частини наших бід

Парламент: сам собі на умі?

Багато політиків намагаються пояснити те, що відбувається в державі, відсутністю єдності переконань у парламенті. Вважаю, це не так. Не переконання розводять людей у різні боки: для переконань потрібна любов до правди, потрібна здатність переконуватися. У нас усе значно буденніше: вперте стояння на «своїй» правді, що вірніше позначається словом «упередження». І в цій сфері блукають часом і аргументи, але вони лише підкріплюють та закріплюють упередження. І дуже часто, та що там часто — майже завжди, якщо фракція Руху висуває свою ідею, нехай навіть розумну, її обов'язково «рубають» комуністи. І навпаки. Всі наловчилися виймати порошинки з чужих очей — із цих порошинок уже складено в усіх на видноті гори сміття, що гниє. І натовпи винних. І кожний кричить: «Не ми! Не ми! Це вони! Ату їх!»

І за цими горами сміття все менше видно правду, здоровий глузд, турботу про народ, яким щохвилини клянуться і ліві, і праві, і центристи, і уряд, і Президент. Тільки насправді цього немає. Є лише одне — робота на руйнування. У цьому прискореному русі до катастрофи — а це вже всім зрозуміло, у цій пелені байдужості зовсім наївно лунають запитання: що ж із нами відбувається? Куди ми рухаємося? Яку державу будуємо?

Усе всім давно відомо — що, куди і яку. Невідомо лише, чи надовго у нашого народу вистачить терпіння. Фінансова криза, що охопила державу, іще погіршила становище простого трудівника.

Уряд: при своєму глузді чи при чужому?

Сьогодні багато кажуть і пишуть про природу нової хвилі бід, що накотилася на нас, пояснюючи її російськими причинами. З цими поясненнями важко погодитися.

Фінансова криза в Україні має скоріш за все внутрішні причини. Навіть мені, неекономістові, зрозуміло, що пов'язана вона з відсутністю реформ у державі, з некомпетентністю влади в економічній сфері. Економісти наводять цифри: 91 відсоток усіх доходів держбюджету в першому півріччі витрачався на погашення внутрішніх та зовнішніх боргів. Незграбні спроби уряду вжити невідкладних заходів для «затикання дірок» та «замазування щілин» породжують питання: «Хто ж, зрештою, нами керує?»

Це запитання я дуже часто чув на зустрічах зі своїми виборцями. Невже, питають вони, у нас не набереться з десяток розумних людей в уряді, щоб підняти економіку? Я й сам про це часто думаю: не вміють чи не хочуть? В усякому разі, поки що усвідомлена й довгострокова політика в діях нашого Кабінету міністрів не проглядається. Збоку вони виглядають метушливими й безпорадними. Видимість стабільності досягалася виключно за рахунок спрощення соціальної структури. Щоб оцінити її згубність, досить побувати в наших містах, де не освітлюються вулиці й майже не працює громадський транспорт, у селах, де регулярно відключають газ та електрику. Завмирають платежі між останніми підприємствами, що працюють, заводи зупиняються, шахти дихають на ладан, лікарі у відчаї перед тотальним скороченням, учителі одержали платню лише до професійного свята, учені змушені вийти на вулиці, щоб заявити про своє злиденне становище. Такого лихоліття ще не знала наша земля. Навіть після війни, кажуть старі люди, було краще. В усякому разі, кожний мирний день приносив упевненість у завтрашньому дні. Сьогодні все навпаки — земля вислизає з-під ніг.

І в цій ситуації у когось із урядових чиновників піднімається рука підписувати декрети про підвищення цін на комунальні послуги.

Як відомо, Верховна Рада 317 голосами подолала вето Президента на Закон України «Про тимчасову заборону на підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні та транспортні послуги». Водночас виконавча влада, йдучи назустріч побажанням МВФ, продовжує заявляти про необхідність запровадити 100-відсоткову оплату вартості послуг замість нинішньої 80-відсоткової. І водночас уряд не перестає декларувати свою турботу про народ. Тут пахне зовсім іншим — спробою спровокувати народний бунт. Адже кому, як не Кабінету міністрів, краще відомо, що заборгованість населення з квартплати на цей час становить майже 3 мільярди гривень, і підвищення тарифів ще на 20 відсотків загрожує соціальною катастрофою. У кризові ситуації потрапляли багато країн світу й виходили з них з гідністю, якщо не забували турбуватися про своїх громадян.

Як не згадати тут американський досвід, коли в умовах тривалої кризи в 1935 році конгрес США ухвалив «Акт про соціальну безпеку», проголосивши створення держави загальної соціальної захищеності. Соціальна допомога, заснована на пожертвах, охоплювала страхування по старості, виробничій інвалідності та в інших випадках непрацездатності. Запроваджувалися безкоштовна медична допомога, компенсація за вимушене безробіття, програми перекваліфікації та створення спеціальних робочих місць. Надавалася підтримка багатодітним сім'ям, зокрема пільгове придбання ліків, видача продуктових карток, харчування школярів.

З часом «Акт про соціальну безпеку» доповнили колективними договорами підприємців та найманих працівників, встановленням мінімальної зарплати та мінімально припустимого річного доходу, вихід за нижню межу якого відшкодовується приватним підприємцем чи державою, надходженням спеціальних відрахувань від надприбутків (особливо від природних монополій), прогресивним податком на прибуток, попередженням вивезення капіталу за кордон, встановленням межі в 10—12 разів між мінімальними й максимальними заробітками сімей.

Скажіть, хіба всі названі заходи геть не важливі для України? Хіба уряд не знає про те, що за роки незалежності України за її межі вивезено 320 мільярдів доларів, а «прихватизовано» державного майна на 120 мільярдів доларів? Звичайно ж, знає. Знає й те, звідки взяти гроші для ухвалення нашого вітчизняного «Акта про соціальну безпеку». Економісти вже порахували: 8 мільярдів гривень може принести держмонополія на лікеро-горілчані вироби, ще 2 мільярди — те саме на тютюнові вироби. 24 мільярди дає транзит товарів територією України (за даними європейських спеціалістів), митниця — 4 мільярди гривень на рік. Усунення посередників під час продажу енергоносіїв — ще 4 мільярди. Складіть усе разом і вийде майже два річних бюджети України — 42 мільярди на рік.

Так у чому ж проблема?

А в тому, хто ж нами, врешті-решт, керує.

Президент: чи таким він має бути?

Сьогодні державі потрібна людина, яка б сказала людям, що треба робити. Те, що Президент цього не знає, зрозуміло всім. Чого варті його здивовані очі й заяви про те, що він навіть і припустити не міг, що ситуація така страшна. А його постійні балачки, що країна ще ніколи не стояла так близько до фінансового провалля, як зараз? Наче він людина зовсім стороння, до цього не причетна. І наче у нього немає ніяких важелів керування, щоб вирулити нарешті на широку дорогу.

Президент — це не лише гарант Конституції в країні, а й капітан на флагманському кораблі. То який же він капітан, якщо з його вуст ми вже втомилися чути запитання: «Скажіть, так яку державу ми будуємо»? А його сахання у зовнішній політиці? В'їхавши у владу на «російському коні», він потім забув головний пункт своєї передвиборної програми. Але і в Європі він був непостійний — Україні неодноразово висували претензії щодо цього. Недавно комісія Ради Європи побувала в Києві і не знайшла відповідей, які б її задовольняли, не лише на запитання про скасування смертної кари, а й про місцеве самоврядування, свободу преси, незалежність судових органів та прокуратури. Кількість претензій зросла. Не лише ми, пересічні громадяни, у подиві, а й люди зі сторони, у даному разі Європа, на яку Президент молиться, нас не розуміють.

І коли на цьому тлі з президентських апартаментів чути, що «реваншистська опозиція» намагається перетворити парламент на «антипрезидентський бастіон», то, пробачте, з болем виривається запитання: «Леоніде Даниловичу, а ви вже вирішили для себе, яку державу ми будуємо?»

І дуже вже незграбними, при постійних саханнях, видаються спроби Л. Кучми сподобатися новому російському урядові. У черговий раз поклявшись бути вірним східному сусідові, він раптом наштовхнувся на холодне мовчання. Виявляється, Росія зовсім не прогнозує Україну своїм головним стратегічним партнером, а, за словами Євгена Примакова, у першу чергу зробить усе можливе для відродження довіри до себе з боку Заходу і ставитиме перш за все на власні сили. Ви це хотіли почути, Леоніде Даниловичу, напередодні ваших президентських виборів? Звичайно ж, ні. То чи не пахне це банкрутством?

Біда наша — відсутність державної постаті, з рисами об'єднавця, а не руйнівника.

В Америці у схожій кризовій ситуації знайшовся Франклін Рузвельт і витягнув країну з ями; у зруйнованій війною Німеччині тверда й розумна голова Гельмута Ерхарда поставила на ноги економіку, з попелу відродивши німців як процвітаючу націю. Та й Китай, довірившись реформам Ден Сяопіна, за якихось десять років буквально зі злиднів та голоду вийшов на передові позиції в світі в економічному виробництві.

А в нас і база сильніша, і інтелектуальний потенціал народу вагоміший, і природно-кліматичні умови сприятливіші, а вже десять років котимося у прірву.

Микола МИЧКО,
народний депутат України, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони, кандидат юридичних наук.

Країна платить сьогодні за найсуворішим і найгіркішим рахунком. Так, багато хто з нас заслужив такої розплати, заслужив байдужістю й конформізмом, пияцтвом і неробством, егоїзмом і боягузтвом. Але стрілки на годиннику наближаються до дванадцятої. Що нас чекає — світлий день процвітання чи моторошна ніч темряви, насилля, дикунства? Вибір треба робити негайно.

Хто не має ідей, той не бачить фактів

Єдина справжня помилка — не виправляти власних минулих помилок

Кілька років тому, на зорі проголошення української незалежності, здавалося: досить Україні прийти до багатопартійності, як сформуються, виокремляться впливові партії чи партія, що об'єднають демократичні сили країни. Однак сталося протилежне. Партії, що претендують на звання демократичних, виникають і множаться шляхом розколів та усіляких трансформацій небаченими темпами. Тож сьогодні одне з головних завдань української політики полягає у створенні в Україні об'єднаної демократичної партії чи коаліції партій, що змогли б подолати амбіції лідерів численних партій, стратегічні і тактичні протиріччя між ними і виступили б реальним опонентом антидемократичним силам.

Парламентські вибори 1998 року продемонстрували недостатній вплив партій демократичного спрямування внаслідок слабкості соціальної та нечіткості електоральної бази. Значною мірою це сталося через недостатність об'єднавчих зусиль — не було гостро поставлено питання про створення сильної та авторитетної демократичної сили (об'єднаної партії або коаліції), яка зайняла б провідне місце в центристському спектрі партійного поля. Завдяки адміністративно-фінансовій підтримці та іншим ліквідним ресурсам, так званий номенклатурний центризм спромігся потіснити демократичні сили і цілий ряд партій, наприклад, ДемПУ, ЛПУ та інші, не здобули представництва у парламенті.

Непредставленість багатьох демократичних сил у законодавчому органі також обумовлена надмірною фрагментацією центристського спектра. Сьогодні, однак, окреслюються контури нового етапу у розвитку демократичної партійності в Україні — етапу, що несе і нові можливості для позитивних змін у політичній та економічній системах і загрози адміністративно-консервативного повороту в економічній та фінансовій політиці. До того ж, на цей час припадає чергова президентська виборча кампанія, накладається обвал фінансових ринків у Росії і частково — Україні. Звідси — і тиск фінансово-політичної нестабільності, і погіршення соціальної ситуації та фокусування соціального невдоволення на партіях демократичної, реформаторської орієнтації. Наслідками цього, поза сумнівами, стануть подальше розмивання середнього класу та можлива поляризація соціальних сил на тлі обвалу фінансового сектора і, відповідно, значна вірогідність соціальної поляризації. А це, в свою чергу, ставить перед партіями демократичної орієнтації вкрай непрості завдання: виробити адекватні антикризові стратегії, відпрацювати новий політичний інструментарій у партійній та внутрішньопартійній роботі, сформувати тактичні завдання коаліційного будівництва, і, нарешті, домогтися створення дієвих тактичних і стратегічних альянсів.

Іншими словами, на часі політична консолідація демократичних сил, акцентування об'єднавчого процесу, що привели б до створення нового політичного центру, новоцентристської партійної коаліції, а згодом — об'єднаної партії оновленого центру. Який вигляд матиме об'єднавчий процес? Хто візьме на себе провідну роль та відповідальність?

Це питання форми, але як політик-практик хочу наголосити на політичному змісті цієї справи. Ми повинні враховувати, що сьогодні об'єднання різних політичних інтересів виступає для партій не просто як необхідність, це стає їх функціональним обов'язком. Тому питання про політичне об'єднання логічно випливає з об'єднавчих функцій та відповідальності за цей процес з боку демократичних партій. Нам треба знайти конкретні відповіді на вельми болісні для представників усього демократичного спектра питання про співвідношення глобального та національного для нашої країни, засоби включення до світового та регіонального економічного простору, співвідношення євроінтеграції та «слов'янського вектора» в зовнішньополітичній стратегії, про тактику та способи підключення національного ринкового господарства до глобальних фінансових потоків.

Одна з особливостей політико-партійної системи в умовах перехідних процесів породжується структурною дилемою між демократією-рухом та демократією-режимом. Вибори законодавчої влади та партійно-політичного представництва, по суті, відділені від владних стосунків у державі. Вплив партій у вітчизняній політиці — менш вагомий для процесу структурування владних стосунків, значно істотнішим є вплив технобюрократій, «груп тиску» та спеціалізованих інтересів, галузевого корпоративізму, тобто панування неполітичних форм здійснення влади у державі та суспільстві. Саме тому впродовж багатьох років ми мали неполітичний або слабо виявлений центризм. Він був технобюрократично-корпоративного типу, так би мовити, вимушений, без усвідомленого ідейно мотивованого та прагматично зорієнтованого політичного представництва. Тому в центрі ми бачимо ідейний вакуум, звуження електоральної бази, конфлікти з партнерами, засилля дрібних партій.

Таким чином, сьогодні потрібне переосмислення політичної ідентифікації центристських демократичних партій, пошук нового розв'язання старих проблем. І питання не тільки в створенні нових глобальних соціальних проектів, а в орієнтації на раціональне, прагматичне, цілеспрямоване розв'язання конкретних проблем політики, економічного розвитку, що стоять перед державою. Протиріччя між демократією-рухом та демократією-режимом не подолати без будівництва демократичних партій на коаліційних засадах та включення демократичних партій до розподілу політичної влади в державі. Йдеться насамперед про участь політичних партій в коаліційному уряді. Саме прагматична мета створення кабінетної коаліції більшості може стати чинником об'єднання демократичних сил на прагматично ідеологічних засадах. Мета кабінетної коаліції — досягти урядової стабільності та адміністративно-політичної стабільності загалом. І в цьому сенсі перспектива участі в уряді — це вагомий стимул для поміркованості та компромісу у політичних діях. Працюючи разом при владі, партії, які не зовсім довіряють одна одній, отримають певні гарантії політичного союзництва.

Сьогодні, поглянувши на наш фрагментований, квазіполітичний центр, бачимо, перефразовуючи слова класика, «коаліційно революційну» ситуацію: політичні «верхи» вже не можуть правити по-старому, тобто без партійно-парламентської підтримки, а політичні «низи» — партії — не хочуть бути відштовхнутими від реальних механізмів відтворення влади та державного управління. Вихід з цієї дилеми —знайти нові форми політичної соціалізації центру, електорально політичної мобілізації, засоби структурування коаліційного партнерства. Позиція політичного центру дає стратегічну можливість рухатися вправо та вліво, якщо цього потребують прагматичні запити економічного та соціального розвитку, вимоги політичної стратегії, електоральні міркування. Політичний центр мусить бути мобільним, але коли мати на увазі не центр балансування та рівноваги право-лівого змагання та напруження, а стабільний центр тяжіння політичних сил.

Без консолідації політичного центру заклики до партизації влади, політичної відповідальності уряду можуть бути використані лише у «блокових» інтересах «право-лівих» сил. А сенс партизації полягає у знаходженні точок політичної рівноваги, у спроможності забезпечити бажану політично-адміністративну стабільність, що з провалом, у політичному розумінні, центром стає неможливим. На сучасному етапі для того, щоб об'єднати демократичні сили, потрібен новий центристський політичний контракт, центристський консенсус навколо головних питань політичного сьогодення.

Для того, щоб створити стабільний, політично консолідований центр, треба спиратися на нові електоральні центристські верстви населення —підприємництво, середні верстви, що голосують, спираючись на індивідуальну економічну користь, а відтак бачать своїх політичних агентів з точки зору зусиль з нарощування чистого прибутку виборців, тобто електоральні, поведінка яких мотивована економічними інтересами. Сьогодні внаслідок кризи відбувається вимивання середнього класу, що має і нові середні шари, і «збіднілі» середні прошарки. Не можна залишати поза увагою і наше інтелектуальне ядро — українську інтелігенцію. Якщо ці категорії виборців матимуть ще й парламентське представництво, економічна політика стане дієвішою, легше знаходитиме підтримку у населення.

Отже, сьогодні підходи до створення коаліційного уряду або створення політичної більшості в парламенті набувають цілком практичного сенсу. Почати можна з не досить чіткої формули — скажімо, ротаційної коаліції, за якої фракції делегують фракційних політиків на ті чи інші міністерські посади, створюючи певний ротаційний коаліційний формат.

Важливим кроком під час створення коаліції, приміром, могли б стати так звані коаліційні бесіди, що практикуються в Німеччині. За пропозиціями керівників фракцій та парламентських комітетів створюються постійні інститути — коаліційні раунди з конкретним порядком денним, протоколом схвалених рішень. Коаліційний раунд відрізняється широтою тем та тісним зв'язком з процесом прийняття урядових рішень. Кожен намір уряду або фракції, що його підтримує, повинен стати предметом обговорення та згоди, що дає реальну можливість сформувати уряд широкої згоди, уряд антикризової відповідальності демократичних партій. Організаційне положення та функції коаліційного раунду як узгоджувального органу можуть бути підтримані робочими групами коаліції. До членства в коаліційному раунді доцільно залучати міністрів, експертів, лідерів фракцій, керівників та фахівців парламентських комітетів.

Основними темами, навколо яких демократичні сили могли б об'єднатися і створити саме демократичний (а не номенклатурний) політичний центр можуть стати — політика валютної та фінансової стабілізації, проблеми забезпечення фінансової рівноваги та розвитку цивілізованої банківської системи.

Маємо нарешті реалізувати великий об'єднавчий потенціал бюджетно-податкової реформи, що пов'язана з необхідністю ліквідації платіжної, бюджетної та податкової криз, а фактично — кризи держави, бо саме бюджетна та податкова влада без перебільшення є опорою суспільної держави. Обов'язковим чинником консолідації має стати розробка нової технологічної та наукової політики: антидосвід фінансової кризи переконливо доводить, що в новому економічному світі панує жорстка конкурентна гонка за технологічним лідерством.

Ще один важливий аспект, який може об'єднати центристські сили — конституційна реформа та реформа парламентського права, реформа законодавчої та виконавчої гілок влади. Метою конституційної реформи має стати європеїзація політичної системи країни у напряму більшої функціональної єдності законодавчої та виконавчої влади.

До цього, безперечно, треба додати нагальність партійно-політичної реформи, бо існуюча сьогодні дисфункціональна роз'єднаність виконавчої та законодавчої влади доповнюється недосконалою виборчою системою. Так звана «незв'язана змішана» система комбінує у собі характеристики двох головних принципів формування парламентського представництва —пропорційного принципу та принципу більшості. Але «незв'язаність» цих принципів на практиці призводить до серйозного дисбалансу політичних сил. Відтак ми повинні досягти органічного сполучення мажоритарних, територіальних та партійно-ідеологічних складових в електоральному законодавстві. Є серйозний сенс у тому, щоб партії, які подолали 4-відсотковий бар'єр, з власної ініціативи, коли вважатимуть це за доцільне, віддавали отримані голоси партіям близької ідеологічної орієнтації. Це зміцнювало б союзницькі відносини між партіями та забезпечувало б захист інтересів їх виборців.

Фінансова криза знецінює фінансові ресурси та посилює роль у політиці суто партійно-політичного капіталу як найбільш ліквідного. Стратегічне безсилля, розбрід та хитання у політичному центрі та на тлі активізації радикальних сил зобов'язують центристсько-демократичні сили сконцентрувати політичні зусилля, політичні капітали, об'єднатися та відстояти право України на цивілізований демократичний розвиток. Кому, як не демократам, мобілізувати суспільство на якісний ривок до XXI століття?!

Володимир СЕМИНОЖЕНКО,
народний депутат України,
голова Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти,
академік НАН України.

Народний депутат України Валерій БАБИЧ:

«У законопроекті про столицю згадали про всіх. Крім киян!..»

Чому так сталося, що Кременчук або Жмеринка можуть мати міського голову, а столиця — ні?

Верховна Рада України прийняла (у повторному першому читанні) довгоочікуваний Закон «Про столицю України — місто-герой Київ».

Комітету з питань державного будівництва, місцевого самоврядування та діяльності рад доручено доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням пропозицій, висловлених народними депутатами України, окремих положень закону, прийнятого Верховною Радою України 4 березня 1998 року, а також законопроектів, поданих іншими суб'єктами права законодавчої ініціативи, та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

До речі, той закон від 4 березня, що, як відомо, не набув чинності через президентське вето, в принципі, міг би бути введеним у дію уже тепер, бо коли народні депутати спробували подолати вето, їм не вистачало лише 6 голосів.

Парадоксально, але «вічне місто» Київ досі не має столичного статусу, а його мешканці так і не можуть повною мірою реалізувати своє конституційне право щодо обрання міського голови. І це при тому, що історично саме в Києві було започатковано самоврядування чи то у формі Київського малого віча, чи Магдебурзького права тощо. Тож проблема місцевої демократії у столиці України давно назріла і в політичному, і в історичному плані. На жаль, її розв'язання ще й сьогодні — справа часу. Адже у другому читанні теж можуть скластися різні ситуації.

Чому так сталося, що Кременчук або Жмеринка можуть мати міського голову, а столиця — ні?

На це та ряд інших запитань відповідає народний депутат України Валерій БАБИЧ, який під час останньої виборчої кампанії виборював право на посаду міського голови Києва.

— Результати обговорення Закону «Про столицю України — місто-герой Київ» легко прогнозовані. Іншими вони і не могли бути, коли врахувати велику неузгодженість між цілим рядом уже прийнятих Верховною Радою законів, між нашим вітчизняним і європейським законодавством (а ми, підписавши Європейську хартію про місцеве самоврядування, зобов'язані дотримуватися її принципів!). Головна причина, на мій погляд, полягає у тому, що неоднозначно трактуються принципово важливі поняття, а саме — поняття «самоврядування».

Здавалося б, які можуть бути проблеми із самоврядуванням в Україні, і зокрема в Києві, коли Конституція України гарантує (ст. 2 та ст. 7) місцеву демократію, визначає норми щодо особливостей здійснення виконавчої влади та місцевого самоврядування (ч. 2 ст. 118 та ч. 2 ст. 140). Цьому підпорядковано й прийняте у 1997 році загальне законодавство з питань місцевої адміністрації.

Та, незважаючи на це, проблеми є, причому досить глибокі. В нинішніх умовах нестабільного політичного клімату, позначеного конфронтацією між різними гілками влади, вони ще більше поглиблюються. Каменем спотикання, зокрема між законодавчою і виконавчою владами, є різне розуміння інституту самоврядування. Більшість законодавців схиляється до європейської його моделі, в основу якої покладений принцип демократичного правління. Таке розуміння самоврядування передбачає правову, організаційну та фінансову автономію територіальних колективів міст та їхніх органів відносно центральних та місцевих органів державної влади. Саме автономія розглядається як ефективний засіб здійснення державних функцій за допомогою територіальних громад.

А виконавча влада автономію нерідко розглядає як підвалину децентралізації, як свого роду зазіхання на центральну владу. Звідси — протиборство. Власне, вся історія Києва пов'язана з протистоянням.

Кияни мають особливий «нюх» на усілякі утиски можновладців, а тому вони відразу побачили небезпеку в такій редакції статті закону: міський голова обирається всіма городянами, а повноваження йому делегує Президент.

— Так, у цьому є щось монархічне. То цар, освячений на владу як помазаник Божий, делегував повноваження своїм губернаторам, воєводам, намісникам. А в демократичних державах повноваження, навпаки, делегуються знизу вгору. Але чи так уже погано, коли столицею керує адміністрація, а не органи самоврядування? Хіба киянам не однаково, міський голова буде обраний всіма виборцями чи міською радою і звідки йому делегуються повноваження?

— Європейський (та й наш власний) досвід давно довів принципову різницю між цими двома формами влади. Держадміністративне управління буває, як правило, непідконтрольним і непідзвітним мешканцям міста (територіальній громаді), адміністрація звітує лише перед тими, хто її призначив, за принципом «чого бажаєте?»

Життя за такими правилами призвело останнім часом до значної деградації Києва, до різкого погіршення економічної і фінансової ситуації в усіх галузях міського господарства.

Ось чому Рада Європи (а ми ж є її членом!) приділяє таку величезну увагу розвиткові місцевої демократії і з такою жорсткістю радить Президентові України і Верховній Раді прийняти досконале законодавство, яке передбачало б новий статус міста Києва, і це внесло б ясність у роль керівництва центрального і місцевого рівня та дало б право новообраним головам і депутатам мати власну адміністрацію, підпорядковану й підзвітну виборцям. Так трактує стаття 3 параграфа 2 Європейської хартії про місцеве самоврядування.

Такі принципи мають бути закладені і в Закон «Про столицю України — місто-герой Київ». Ї їх треба відстоювати. Звичайно, немає великої трагедії в тому, що закон ще не прийнято в остаточній редакції. Прикрість може статися тоді, коли у ньому не побачимо того, заради чого він готується. Ось конкретний приклад. У статті 12 (абзац третій) записано: «У разі порушення головою Київської міської ради Конституції України, законів України, указів і розпоряджень Президента України, актів Кабінету міністрів України, рішень Ради, що підтверджується відповідним рішенням суду, Київська міська рада може двома третинами свого складу достроково припинити повноваження голови Київської міської ради, що тягне за собою звільнення його від виконання обов'язків голови Київської міської державної адміністрації».

Давайте спробуємо спрогнозувати таку колізію. В одному з актів Кабінету міністрів, скажімо, записаний пункт, виконання якого може завдати шкоди столиці, киянам. Зваживши на свою відповідальність перед виборцями, перед громадою Києва, міський голова може в такому разі свідомо не виконати шкідливих розпоряджень. То хіба за це його треба звільняти з посади? Яке ж це самоврядування?!

— Участь постійного представника Президента у Верховній Раді України в розробці нового варіанта законопроекту також позначилася на ньому...

— Заангажованість авторів цього варіанта помітна навіть пересічному киянину, не фахівцю. Законопроект, від початку до кінця, ніби попереджає всіх киян узагалі і міського голову столиці зокрема: «Так, шановні, вам надається право на самоврядування, але не дуже сподівайтеся, що таке право не буде обмежене!..». Це, знаєте, схоже на ситуацію, коли на вулиці перед водієм водночас загоряється і зелене, і червоне світло...

— А що дає цей закон киянам?

— Нічого! Ви в законі не знайдете навіть згадки про те, що в центрі уваги міського самоуправління має бути громадянин цього славного міста. Згадали про всіх. Крім киян!..

Мені доводилося бувати в різних столицях. З мерами деяких міст Західної Європи, Америки я особисто знайомий. Рівень законодавчих гарантій додержання інтересів громади міст там такий високий, що нам, вихованим зовсім в іншому правовому полі, навіть важко збагнути, що таке загалом можливе. Скажімо, прем'єр-міністр звертається до мера з проханням дати дозвіл на влаштування автомобільної стоянки біля урядового будинку. А мер, розглянувши це прохання, відмовляє голові уряду, мотивуючи це тим, що у такий спосіб будуть створені незручності для громадян столиці.

Що зробили б вищі керівники держави у нас, якби голова міської держадміністрації посмів відмовити Прем'єр-міністру? Негайно знайшли б привід для звільнення його з роботи. Або просто дали б охороні вказівку не пускати «норовистого голову» в його робочий кабінет (що вже й робилося, і неодноразово!). А в тих країнах, де демократичні традиції непорушні, нікому навіть на думку не спаде засуджувати дії мера, спрямовані на захист інтересів громади, яка його обрала.

А в нас автори законопроекту про столицю не згадують не лише про інтереси громадян, а взагалі про громадян Києва. Все перевернули з ніг на голову! Ви тільки погляньте, з чого починається, наприклад, стаття 4 закону: «Органи місцевого самоврядування та виконавчої влади міста Києва забезпечують здійснення містом столичних функцій, які полягають у:

створенні належних умов для діяльності в місті Президента України та його адміністрації, Верховної Ради України, Кабінету міністрів України, інших органів державної влади України, офіційних представництв іноземних держав і міжнародних організацій, установ і закладів науки, освіти, охорони здоров'я, культури і спорту, місцем розташування яких відповідно до законодавства визначено місто Київ;

вирішенні питань щодо розміщення центральних органів, які створюються Верховною Радою України, Президентом України та Кабінетом міністрів України, а також дипломатичних представництв, консульств іноземних держав та представництв міжнародних організацій в Україні в адміністративних будинках і нежилих приміщеннях, що перебувають у державній власності;

наданні комунальних, інженерних, соціально-культурних, транспортних, інформаційних та інших послуг державним органам, дипломатичним представництвам іноземних держав, представництвам міжнародних організацій, органам політичних партій та громадських організацій із всеукраїнським статусом, розміщеним у місті Києві», тощо.

Не забули і про обслуговування гостей столиці, і про забезпечення належних умов для проведення різних заходів, які «мають загальнодержавне, міжнародне значення».

Чи потрібно все це столичному місту? Безперечно! Але прикро, що в законопроекті не знайшлося місця для того, щоб визначити законодавчі гарантії захисту інтересів киян. Знову, як і донедавна, можновладцям нема діла до «гвинтиків» великої державної машини.

Ось чому я не згоден з цим законопроектом.

Інтерв'ю провів Анатолій АНТ.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про інформацію Кабінету Міністрів України про структуру і динаміку державного боргу України

Заслухавши інформацію Кабінету Міністрів України про структуру і динаміку державного боргу України, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Визнати діяльність Кабінету Міністрів України, яка призводить до постійного зростання державного боргу України та неефективного управління ним, такою, що створює небезпеку економічній незалежності України.

2. Генеральному прокурору України перевірити обставини порушення чинного законодавства, пов'язані з виникненням та обслуговуванням державного боргу України, та вирішити питання про притягнення до відповідальності винних у цьому посадових осіб.

3. Попередити Уряд щодо неприпустимості подальшого зростання державного боргу України.

4. Кабінету Міністрів України в двотижневий термін розробити та внести на розгляд Верховної Ради України проект Закону України про державний борг України, концепція якого об'єднувала б регулювання зовнішнього та внутрішнього боргів і порядок надання державних гарантій.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ, 10 листопада 1998 року.
№ 246-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Урядом України і Урядом Киргизької Республіки про співробітництво в галузі цивільної оборони, попередження надзвичайних ситуацій та ліквідацію їх наслідків

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між Урядом України і Урядом Киргизької Республіки про співробітництво в галузі цивільної оборони, попередження надзвичайних ситуацій та ліквідацію їх наслідків, підписану в м. Бішкек 16 жовтня 1997 року, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ, 5 листопада 1998 року.
№ 236-XIV.

Добрий заробок

З виступу голови Рахункової палати Валентина Симоненка на дні уряду у Верховній Раді України 10 листопада 1998 року.

Рахункова палата не раз інформувала Верховну Раду, Президента України, Кабінет міністрів про стан і проблеми обслуговування та погашення державного боргу України. За півтора року з цієї проблеми нами офіційно підготовлено і подано до вищих державних інстанцій понад десять різних матеріалів.

У червні, за два місяці до серпневої фінансової кризи, з цієї трибуни мені довелося говорити про критичний стан державного боргу, нераціональне використання позик урядом. Дозвольте процитувати самого себе за стенограмою: «Фінансову кризу передусім буде спровоковано політикою уряду, сконцентрованою на розв'язанні фінансових проблем шляхом економічно необгрунтованих, величезних і дорогих позик».

Але, як то кажуть, нема пророка у своїй Вітчизні —Рахункова палата, на жаль, ним поки що не стала.

Сьогодні вкотре ми надіслали інформацію Верховній Раді про стан державного боргу в цілому, зовнішнього боргу та з облігацій внутрішньої державної позики. Ми маємо право вважати, що наші розробки, як це й визначено законом, слугуватимуть основою для прийняття рішень.

У зв'язку з цим перше запитання. То які все-таки реальні обсяги державного боргу України? І друге: як оцінити ці обсяги? Державний борг у нас невеликий чи великий? Чи варто про це казати взагалі?

Згідно з даними Міністерства фінансів України державний борг України на 1 жовтня 1998 року становив **50,5 мільярда гривень**. При цьому суспільство посилено переконують, що державний борг України незначний порівняно з іншими країнами, що жодних проблем тут немає, що можна й треба і далі позичати, де тільки можна.

Якщо виходити з цих обсягів, то державний борг начебто ще не досяг критичних показників, хоча стрімко до них наближається.

А якщо виходити з реальних, але не врахованих і не оформлених урядом обсягів державного боргу, то з'ясовується, що він уже давно перевищив усі встановлені в багатьох країнах максимальні граничні рівні.

Здійснені Рахунковою палатою перевірки показали неадекватність обліку державного боргу, невідповідність цього обліку бодай мінімальним вимогам міжнародних стандартів.

У зв'язку з цим спробуємо відповісти на кілька риторичних запитань.

Відповідно до Конституції та закону держава гарантує компенсувати знецінені вклади своїм громадянам в Ощадбанку колишнього СРСР на суму **132 мільярди гривень**. Як ви вважаєте — це борг чи ні? За всією тверезою логікою та за міжнародними нормами це — державний борг, але уряд цю суму боргом не вважає.

Держава не виплачує вчасно заробітну плату та інші соціальні виплати, має значну бюджетну заборгованість. Заборгованість державного бюджету тільки в соціальних виплатах на 1 жовтня цього року становила близько **2,5 мільярда гривень**, а це заборгованість учителям, лікарям, військовослужбовцям, міліціонерам. Це державний чи чий борг?

Уряд брав у комерційних банків кредити для закриття бюджетних дірок, а також на реконструкцію і спорудження, м'яко кажучи, загальнодержавних об'єктів на суму більш як **300 мільйонів гривень** і визнав їх боргом своєю ж таки постановою № 130 від 7 лютого цього року. Це державний борг чи ні? Якщо так, то чому цю суму в боргові не вказано?

Тобто навіть без урахування розбіжностей щодо заборгованості з облігацій внутрішньої державної позики між звітністю Міністерства фінансів та Національного банку (звісно, у бік зменшення Мінфіном своєї заборгованості більш як на **2 мільярди гривень** без урахування випущених казначейством боргових зобов'язань у вигляді векселів, а також без неоформленої заборгованості перед Росією за спожитий газ) легко підрахувати, що державний борг уже давно перевалив за **180 мільярдів гривень**. А це майже у **8 разів** перевищує всі доходи, передбачені в проекті державного бюджету на 1999 рік.

Ці цифри називаю не для того, щоб когось налякати, а передусім для того, щоб усім нам подумати, як виходити з цієї надзвичайної ситуації.

Але повернімося ще раз до офіційних 50,5 мільярда гривень державного боргу. Багато це чи мало?

У міжнародній практиці для оцінки стану державного боргу використовують різні показники. Світовий банк, наприклад, вважає критичним рівнем державного зовнішнього боргу такий, що відповідає 50 % ВВП. Рада національної безпеки Російської Федерації вважає максимально допустимим показник поточної потреби держави в обслуговуванні та погашенні внутрішнього боргу за податковими надходженнями зведеного бюджету на рівні 25%.

Україна не має сьогодні своїх узаконених розробок з критичних показників економічної безпеки країни в питанні державного боргу.

Але відповідно до статті 6 Закону «Про державний внутрішній борг України» граничні розміри внутрішнього боргу, його структура, джерела та терміни погашення має встановлювати Верховна Рада водночас із затвердженням державного бюджету на наступний рік. На 1997 і 1998 роки структури державного внутрішнього боргу не затверджували.

То яка може бути оцінка, навіть виходячи з офіційної цифри державного боргу?

На думку колегії Рахункової палати, іншої оцінки як **передцень катастрофи** не доберещ.

У червні цього року Рахункова палата інформувала вас про те, що за 4 місяці 1998 року урядом було взято в борг **4,7 мільярда гривень**, а отримано у вигляді податків і зборів **4,1 мільярда гривень**, або на **0,6 мільярда гривень** менше.

За 9 місяців маємо відповідно **10,6 мільярда гривень** і **10,3 мільярда гривень**. Тобто Україна як держава та її уряд за 9 місяців позичили на **300 мільйонів гривень** більше, ніж заробили. А на обслуговування та погашення державного боргу вже витрачено цього року майже **10 мільярдів гривень**, що відповідає **95 відсоткам** усіх доходів державного бюджету за цей час. На ці цілі було витрачено **93 відсотки** зовнішніх і внутрішніх запозичень.

При цьому слід враховувати особливість ситуації: Україна має тільки величезні борги перед іншими країнами, тоді як Україні в цьому світі ніхто нічого не винен.

Що тут ще сказати?

Третє запитання. Як використовують кошти зовнішніх і внутрішніх позик, які і є джерелами формування державного боргу?

Кілька прикладів.

Від Міжнародного валютного фонду Україна отримала кредитів на суму **2,7 мільярда доларів США**. За рахунок цих кредитів здебільшого формувалися валютні резерви Національного банку для підтримки стабільності національної валюти та покриття дефіциту платіжного балансу. А фактично 1998 року валютні резерви Національного банку зменшилися вдвічі, відбулася глибока девальвація гривні, негативне сальдо поточного рахунку платіжного балансу перевищило **4 мільярди доларів США**.

Від Світового банку отримано кредитів більш як на **1,5 мільярда доларів США**, що їх надавали на розвиток підприємств, реструктуризацію сільського господарства та вугільної галузі.

Отримані кошти фактично використано урядом на свій розсуд. А саме: для придбання енергоносіїв, фінансування дефіциту бюджету, на погашення зовнішнього державного боргу. Вугільна галузь і сільське господарство країни, які мали підтримувати за рахунок цих кредитів, опинилися в глибокій кризі.

Рахункова палата інформувала Верховну Раду України про стан використання іноземних товарних кредитів, отриманих підприємствами під гарантії уряду.

У нашій державі причетні до розподілу таких кредитів понад десять різних відомств.

Це Валютно-кредитна рада і Мінфін, Мінекономіки та Міністерство зовнішніх економічних зв'язків та Агентство реконструкції і розвитку, очолюване Романом Шпеком, який, до речі, очолює і Валютно-кредитну раду, «Укрексімбанк» та багато іншого.

До цієї «компанії» нещодавно прийняли і таку відому структуру, як «Держінвест».

Рішення приймають спільно, а ось повертати борги не хоче ніхто. Крім державного бюджету, за рахунок якого сплачено вже **1,4 мільярда доларів США.**

Ми інформували керівників держави про серйозні непорядки в цій сфері, про хибність розроблених і підтримуваних схем використання іноземних кредитів. Вносили низку пропозицій, зокрема, щодо ліквідації Валютно-кредитної ради як реліктового органу колективної безвідповідальності.

А яка реакція? Може, уряд зламав хибні схеми? Ні. Хоча останнім часом навколо цієї проблеми спостерігається багато галасу та суєти.

Уряд видає регулярно грізні постанови, тримає під замком керівників підприємств-боржників, установлює податкові пости і залучає Генеральну прокуратуру, а результату немає, та й не може бути.

У системі отримання кредитів закладено їх неповертання.

Видаючи грізні постанови, уряд водночас підписує незаконні рішення про продовження термінів погашення прострочених іноземних кредитів окремим вибраним підприємствам.

До речі, уряд у поданому Верховній Раді проекті державного бюджету на 1999 рік вносить пропозицію всю прострочену заборгованість з іноземних кредитів продовжити ще на три роки, а це не багато не мало майже **3 мільярди гривень.** Цих грошей з надлишком вистачило б на погашення заборгованості в заробітній платі та соціальних виплатах бюджетникам.

Щодо ефективності внутрішніх позик за рахунок операцій з облігаціями внутрішньої державної позики, то сьогодні, напевне, для всіх уже очевидно, що конкретним результатом їх залучення стали прямі втрати державного бюджету з обслуговування та погашення ОВДП у сумі **8 мільярдів гривень.**

Таким чином, і внутрішні, і більшість зовнішніх запозичень призвели лише до додаткових непродуктивних витрат державного бюджету з їх погашення та обслуговування. Ось і вся їх ефективність.

Четверте запитання. То чому так відбувається? І як законодавчо врегульовано у нас ці питання?

На жаль, слід констатувати низький рівень законодавчого і нормативного врегулювання проблеми державних запозичень, обслуговування та погашення державного боргу.

Візьмемо, приміром, базовий Закон «Про державний внутрішній борг України».

Начебто все в ньому передбачено, крім одного, але дуже важливого питання: у кого робить уряд внутрішні запозичення?

Якщо відштовхуватися від логіки здорового глузду, то відповідь начебто однозначна: в українських банків, підприємств, громадян, тобто у резидентів. Але... Уряд і Національний банк 31 серпня 1996 року, скориставшись нечіткістю закону, прийняли рішення робити внутрішні позики у нерезидентів. Цікава деталь: Мінфін з Нацбанком розробляли й реєстрували в Мін'юсті порядок здійснення нерезидентами операцій з ОВДП більш як рік, і саме на цей період випали найбільші обсяги таких операцій з нерезидентами. На момент набуття цим документом юридичної сили нерезиденти вже володіли 42 відсотками всіх ОВДП на суму **3,5 мільярда гривень.** Проте за випадковим чи, навпаки, об'єктивним збігом обставин саме цієї миті розпочалася і масова втеча нерезидентів з фінансового ринку України, що дорого коштувало державному бюджету.

Або візьмемо інший закон — «Про структуру державного боргу України станом на 1 січня 1996 року».

Дуже проста та ясна друга стаття закону — списати заборгованість перед Національним банком у розмірі **з мільярда гривень**, а зважаючи на здебільшого емісійну природу цих кредитів, отриманих урядом у 1993—1995 роках, рішення прийнято начебто виважене, що грунтується на економічних реаліях того періоду. Але якщо уважно подивитися структуру цієї суми, то побачимо там валютні кредити на суму **696 мільйонів доларів США**, які отримав уряд за рахунок валютних ресурсів МВФ і які є основою валютних резервів НБУ. То як їх списувати, коли їх належить обов'язково повернути, **і терміни цього повернення**, між іншим, уже минули?

Ще гірша ситуація із законодавчим регулюванням державного зовнішнього боргу. Тут немає жодного спеціального закону.

А, як то кажуть, немає законів — немає й порушень. Та постає природне запитання. Кабінет міністрів подає безліч законопроектів до Верховної Ради і просить їх прийняти як першочергові. **То чому в цій масі не знайшлося місця для закону про державний зовнішній борг?**

І ще про одне. Сьогодні ми розглядаємо інформацію Кабінету міністрів про структуру та динаміку державного боргу.

Але яку структуру державного боргу ми розглядаємо, якщо право та обов'язок затвердження такої структури відповідно до статті 6 Закону «Про державний внутрішній борг України» в 1997 і 1998 роках не було реалізовано Верховною Радою?

П'яте запитання. Хто у виграші, а хто в програші від такої політики зовнішніх і внутрішніх запозичень?

Передусім виграли юридичні та фізичні особи, залучені до схеми отримання та реалізації кредитів і, зокрема:

— виробники іноземних держав, яким у вигляді товарних кредитів удалося збути нам продукцію, що не має у них попиту;

— іноземні банки та фірми, які отримали надприбутки від операцій з ОВДП України;

— частина українських банків разом з Національним банком;

— вибрані українські підприємства.

А програла у цілому українська держава і ми всі, разом узяті. І не тільки сьогодні, а й на завтра і на післязавтра.

Отож напрошується висновок: **суттю економічної політики держави, на жаль, стало не заробляння грошей шляхом підтримки діяльності підприємств та поліпшення збирання податків через зниження податкового преса і розширення податкової бази, а елементарне державне жебракування, яке красиво сьогодні називають політикою зовнішніх і внутрішніх запозичень.**

Результат, як то кажуть, вочевидь.

Магістральному транспорту газу в Україні — 50 років

За обсягом транзиту газу Україна впевнено посідає перше місце у світі

Ювілеї

Газова промисловість України бере свій початок у Прикарпатті — одному з найстаріших нафтогазопромислових регіонів Європи. Перший газопровід для подачі нафтового газу з Борислава до Дрогобича довжиною 12 км побудовано в 1912 році. Внаслідок розширення геологорозвідувальних робіт в 1920-му було відкрито Дашавське газове родовище. Його промислова експлуатація почалася у 1924 році, коли газ було подано газопроводом до сіл Дашава і Загірне та прокладено газопровід довжиною 14 км, діаметром 168 мм до Стрия. Протягом наступних п'яти років прокладено газопроводи Стрий —Дрогобич — Борислав — Стебник, Дашава — Жидачів — Ходорів, Дашава — Львів. Але це все були газопроводи локального, місцевого значення.

I. Перший магістральний

Першим магістральним газопроводом в Україні став газопровід «Дашава — Київ». У далекому 1948-му, в період відродження зруйнованої війною економіки, розпочалося постачання природного газу цим газопроводом до Києва та Тернополя. На той час це був найпотужніший в Європі газопровід, довжина якого — 509 км, діаметр — 500 мм. Пропускна спроможність газопроводу після будівництва компресорних станцій у Тернополі, Красилові, Бердичеві та Боярці ...новила понад 1,9 млрд. кубометрів на ... Це був, так би мовити, зародок, з якого почалося формування, становлення та розвиток нинішньої газотранспортної системи України.

Відкриття нових газових родовищ зі значними запасами, особливо в східному регіоні країни, забезпечило швидке ...остання видобутку природного газу, ...о зумовило інтенсивний розвиток газотранспортної мережі (див. мал.). Будівництво магістральних газопроводів, газопроводів-відгалужень до міст та сіл, розвиток мережі розподільних газопроводів дали поштовх до швидкої газифікації населених пунктів та промислових підприємств. Природний газ поступово став основним джерелом енергії для господарства країни. І сьогодні його частка у споживанні первинних енергоресурсів досягла 45%. Основними споживачами є провідні галузі промисловості — електроенергетика, металургія, хімічна промисловість, машинобудування, на які припадає близько 40% загального споживання газу. На компобут та населен... — 35%. За обсягом споживання газу ... 81,3 млрд. кубометрів у 1997 році — Україна посідає шосте місце в світі.

Тобто Україна належить до країн з розвиненою газовою промисловістю, яка є провідною галуззю її паливно-енергетичного комплексу.

А найвідміннішою особливістю газової промисловості України є її газотранспортна система (ГТС).

За станом на початок 1998 року загальна протяжність ГТС АТ «Укргазпром» досягла 34,4 тис. км, у тому числі магістральні газопроводи — 22,4 тис. км і газопроводи-відводи — 11,9 тис. км. Проектна пропускна спроможність ГТС на вході в Україну становить 290 млрд. кубометрів на рік (800 млн. кубометрів на добу). Загальна потужність компресорних станцій — 5570 МВт. Кількість газорозподільних станцій (ГРС) — 1329 одиниць, газовимірювальних станцій (ГВС) — 60.

У структурі газопроводів істотно переважають трубопроводи великого діаметра. Так, газопроводи діаметром 1420 мм становлять 15,82%, діаметром 1020—1220 мм — 23,34%; 720—820 мм — 14,93%.

Сьогодні в системі Укргазпрому експлуатується 78 компресорних станцій (122 компресорні цехи) з працюючими 786 газоперекачувальними агрегатами двадцяти типів як вітчизняного, так і зарубіжного виробництва, в тому числі 456 агрегатів з газотурбінним приводом, що становить 80% від загальної потужності, 175 — з електроприводом і 155 газомотокомпресорів.

Територією України через газотранспортну систему Укргазпрому — другу в Європі за потужністю після системи РАТ «Газпром» — здійснюється 93% експорту російського газу, що становить близько чверті потреб європейських країн у газі. Обсяг транзиту останніми роками збільшувався, досягнувши максимального рівня у 1996 р. — 116,5 млрд. кубометрів. Завдяки високій технологічності використання природного газу як палива експерти передбачають подальше зростання попиту на нього, що приведе до збільшення потоків газу від основних газовидобувних регіонів до споживачів в Європі. Вже сьогодні українська газотранспортна система в змозі збільшити обсяг транзиту на 20—25 млрд. кубометрів на рік.

II. «Газовий міст» між Сходом і Заходом

У 1992 році Укргазпромом розроблено програму реконструкції компресорних станцій, метою якої є доведення параметрів газотранспортних систем України до сучасного світового рівня. Основою цієї програми є розроблення та впровадження сучасних українських газотурбінних двигунів, газоперекачувальних агрегатів та систем керування.

Важливий напрям роботи — розширення газотранспортної системи. Серед найважливіших об'єктів необхідно відзначити такі, як газопровід Хуст — Сату-Маре (Румунія), Ананьїв — Ізмаїл, газопровід-перемичка Тальне — Ананьїв, компресорні станції Тарутине та Ананьїв, а також на газопроводі Торжок — Долина. Будівництво газопроводу Хуст — Сату-Маре дасть змогу подавати газ у північні райони Румунії, а в перспективі — збільшити транзит до країн Центральної Європи з 4 млрд. кубометрів до 10 млрд. кубометрів на рік. Введення в експлуатацію газопроводів та компресорних станцій у південному напрямку дасть можливість збільшити подачу газу в Балканські країни та до Туреччини з 23 млрд. до 38 млрд. кубометрів на рік. Будівництво 4 компресорних станцій на газопроводі Торжок — Долина дозволить збільшити потік газу з Росії через Білорусь з 11 млрд. до 29 млрд. кубометрів на рік. Загалом усі згадані проекти істотно збільшать транзитну спроможність газотранспортної системи Укргазпрому, яка досягне 160 млрд. кубометрів на рік. Це повністю забезпечить заплановані на перспективу обсяги транзиту російського газу в треті країни.

Багаторічний досвід підтверджує надійність роботи газотранспортної системи Укргазпрому із забезпечення транзиту російського газу через територію України в інші європейські країни. Ми і надалі готові до плідної співпраці у сфері поширення транзитних постачань і підземного зберігання газу.

Надійність газопостачання підтримується 12 підземними газосховищами, найбільші з яких розташовані в географічному центрі Європи — на заході України. Загальна потужність становить понад 30 млрд. кубометрів активного газу. Газосховища можуть бути розширені та реконструйовані до потрібних потенційним клієнтам параметрів.

В умовах інтенсивного розвитку європейського газового ринку Укргазпром особливу увагу приділяє надійності роботи діючих газопроводів. Застосовуються новітні технології діагностики газопроводів та контролю за роботою газоперекачувальних агрегатів, впроваджується програма реконструкції газотранспортної системи з використанням українських газових турбін та компресорів, які за своїм технічним рівнем відповідають світовим стандартам. Успішно реалізується програма реконструкції вимірювальних станцій з установкою сучасних засобів обліку газу.

Незважаючи на несприятливі економічні фактори, тільки в 1992 — 1997 роках було введено в експлуатацію 3,7 тис. км магістральних газопроводів і газопроводів-відводів, 10 компресорних цехів загальною потужністю більш як 400 МВт.

Тож можна стверджувати, що газотранспортна система України забезпечує природним газом не лише споживачів у державі, а й служить своєрідним «газовим мостом» між найбільшими в світі газовидобувними регіонами та європейськими споживачами. За обсягом транзиту газу своєю територією Україна впевнено посідає перше місце в світі. Тому одним з найголовніших стратегічних завдань є підтримання на високому технічному рівні та розширення газотранспортної системи, що забезпечить надійність поставок природного газу.

Газотранспортна система Укргазпрому, попри економічні труднощі, живе, розвивається відповідно до вимог світових стандартів, надійно забезпечує потреби споживачів України і транзит газу в країни Європи.

Слід зазначити, що сьогодні послуги Укргазпрому за транзит російського газу до Європи коштують близько 2,4 млрд. доларів США. Оскільки ці послуги оплачуються газом, то Укргазпром заробляє для України 30 млрд. кубометрів газу щорік.

III. Завтра газової промисловості

Особливостями газової промисловості України є доволі висока — вдвічі більша, ніж в інших європейських країнах — частка газу у використанні первинних енергоресурсів та відносно низька забезпеченість власними ресурсами, що також притаманне більшості європейських країн. За рахунок власного видобутку забезпечується 22% потреб, решта — це імпорт з Росії та Туркменистану. Щодо розвіданих запасів газу, то їх обсяг становить 1,1 трлн. кубометрів, і за нинішніх темпів відбору цього вистачить на 60 років.

Тому головними стратегічними завданнями на найближче майбутнє є збільшення власного видобутку, пошук та розвиток нових джерел надходження газу в Україну, впровадження на державному рівні політики енерго- та газозбереження з метою зменшення енергоємності одиниці валового національного продукту, яка набагато перевищує цей показник для розвинених країн Європи. За оцінками фахівців, споживання газу в Україні найближчими роками становитиме 65 — 70 млрд. кубометрів на рік. Власний видобуток природного газу згідно з Національною програмою у 2005 — 2010 роках може становити, за певних умов, 30 — 35 млрд. кубометрів на рік, а це половина прогнозного споживання. Решта газу має бути закуплена на міжнародному ринку через торгові доми, біржі. Звичайно, як з економічних міркувань, так і з погляду енергетичної безпеки нам необхідно мати декілька незалежних джерел імпорту.

Акціонерним товариством «Укргазпром» здійснюється майже 80% загального видобутку газу в країні, а також практично весь обсяг його транспортування та зберігання в газосховищах. 1997 року підприємствами Укргазпрому видобуто 13,8 млрд. кубометрів, в цілому по Україні — 18,1 млрд. кубометрів.

Незважаючи на важке фінансове становище через неплатежі за газ та його транспортування, Укргазпромом у 1997 році введено в експлуатацію 5 нових родовищ, запрацювали 53 експлуатаційні свердловини, пробурено 142,5 тис. м проходки в експлуатаційному бурінні та 44,5 тис. м —в розвідувальному. Завершено реконструкцію Шебелинського газопереробного заводу і з березня 1998 року вперше в країні розпочато виробництво неетильованого бензину АД-98, закінчено реконструкцію установки стабілізації конденсату в Селещині, що дало можливість організувати випуск скрапленого пропан-бутану до 20 тис. т на рік. На Юліївському родовищі у березні поточного року введено в дію установку переробки газу продуктивністю 40 тис. т пропан-бутану на рік. Закінчується будівництво Яблунівського газопереробного заводу, що випускатиме 80 тис. т пропан-бутану на рік.

Іван ДІЯК,
народний депутат України.

Історія розвитку магістрального транспорту газу в Україні

1924 — Розпочато розробку Дашавського родовища природного газу. Початок розвитку газової промисловості України. Село Дашава отримало газ, прокладено газопровід до Стрия.

1948 — Введено в експлуатацію газопровід Дашава — Київ довжиною 509 км, діаметром 500 мм.

1951 — Введено в експлуатацію магістральний газопровід Київ — Москва. Газ із родовищ Львівщини подано до Москви.

1960 — Побудовано газопровід Дашава — Мінськ. Введено в експлуатацію газопровід Шебелинка —Брянськ.

1961 — Введено в експлуатацію магістральний газопровід Шебелинка — Полтава — Київ.

1967 — Введено в експлуатацію магістральний газопровід Долина — Ужгород — державний кордон з Чехословаччиною (довжиною 187 км, діаметром 820 мм).

1973 — Введено в експлуатацію магістральний газопровід Шебелинка — Диканька — Київ довжиною 550 км, діаметром 1220 мм і другу чергу газопроводу Київ — захід України (довжиною 780 км, діаметром 1220 мм).

1978 — Введено в експлуатацію газопровід «Союз» (Оренбург — західний кордон України) довжиною 1556 км, діаметром 1420 мм.

1983 — Введено в експлуатацію Більче-Волицьке підземне сховище газу, одне з найбільших газосховищ Європи.

1983 — Введено в дію газопровід Уренгой — Помари —Ужгород (довжина 342 км, діаметр 1420 мм (перша черга); довжина 806 км, діаметр 1420 мм (друга черга).

1985 — Введено в експлуатацію газопровід Більче-Волиця — Пукеничі–Долина довжиною 67 км, діаметром 1420 мм.

1986 — Введено в експлуатацію магістральний газопровід Єлець — Кременчук — Кривий Ріг (довжина 486 км, діаметр 1420 мм), першу чергу магістрального газопроводу Кременчук — Ананьїв — Богородчани (довжина 347 км, діаметр 1420 мм).

1987 — 1988 — Введено в експлуатацію магістральний газопровід Ямбург — західний кордон України довжиною 1130 км, діаметром 1420 мм («Прогрес»).

1994 — Побудовано газопровід Торжок — Долина довжиною 530 км, діаметром 1420 мм.

За обсягом споживання газу ми на шостому місці в світі

Читацький мікрофон

✔ Запоріжжя

Передусім — інтереси виборців

Створені фракції не завжди дають можливість кожному депутатові вільно висловлювати свої міркування. Пропонуємо такий порядок подання пропозицій. Спочатку вони публікуються в місцевій пресі, обговорюються виборцями округу, а вже потім подаються до комісій чи на обговорення депутатами Верховної Ради. Якщо кожен з вас керуватиметься інтересами народу, то завжди прийматимете оптимальні рішення.

Ж. ПОРІНІС,
Л. КАЗИМОВА.

✔ Суми

Навіщо ламати усталений порядок?

Хіба мало проведено експериментів, спрямованих на витрушування грошей із кишень громадян? З'ясувалося, що замало, тому й взялися за людей, які віддали свої здоров'я й силу на благо Батьківщини. Вирішили зламати найприйнятніший порядок виплати пенсій поштовиками. Шановні депутати! Почуйте голос мільйонів ваших виборців і захистіть нас від цього необдуманого кроку Президента і його помічників.

Борис ІЛЛЄВСЬКИЙ.

✔ Золотоноша

Відкиньте непотрібну полеміку

Декотрі народні депутати виступають за офіційність російської мови в Україні. Скажіть мені, будь ласка, чи має українська мова статус офіційної в Росії? Хоч би там, де найбільше проживає українців? Замість того, щоб займатися непотрібною полемікою, прикладайте більше зусиль, щоб знову запрацювали фабрики та заводи. Робіть усе для того, щоб люди не страждали, а спокійно своєю працею заробляли собі на хліб...

Г. ЛИННИК.

✔ Маріуполь

Голосували за ділових людей

Голосуючи за депутатів, виборці віддавали перевагу не партіям, а діловим якостям кандидата і його здібностям принести користь народу. Тому й покладаємо багато надій на Верховну Раду, адже серед обраних депутатів чимало бізнесменів, керівників владних і державних структур, тобто людей, котрі справді мають можливість зробити щось конкретне і потрібне для своїх виборців.

Г. ХАРЧЕНКО.

✔ Кременчук

Телебачення має бути державним

Найсучасніша зброя ідеології — телебачення — легко дісталося комерсантам, котрі ведуть на екранах ідеологічну, психологічну, моральну обробку глядачів. На всіх каналах йдуть зарубіжні серіали з насильством, стріляниною, вбивствами. І все це перемішане з непотрібною рекламою.

Верховна Рада має вжити заходів для організації роботи державного телебачення і правдивого висвітлення подій в Україні.

Іван БУР'ЯНОВ.

Мал. Леоніда ТЕЛЯТНИКОВА.

Чому ми бідні?

Бо уряд сподівається на чужі гроші

Віддати перевагу поверненню із-за кордону вітчизняного капіталу. Лібералізація законодавства в цьому напрямі має зробити привабливим такий процес.

Мабуть, повз увагу наших громадян нині не проходить жодна рекомендація з виведення країни із кризи. На жаль, у більшості рецептів вітчизняних економістів основою є закордонні гроші. Шкода, але економічні консультанти Президента України теж не бачать іншого виходу. Наприклад, доктор економічних наук, професор А. Філіпенко у статті «Фінансова криза і нові акценти в економічній політиці» («Урядовий кур'єр» від 8 жовтня 1998 р.) стверджує, що для ліквідації заборгованості у зарплатах, пенсіях, стипендіях, яка тепер перевищує 8 млрд. гривень, реальних джерел країна не має. То як розв'язати цю проблему? А дуже просто.

На зовнішніх фінансових ринках розмістити облігації (євробонди) на суму, еквівалентну вищеназваній заборгованості. До червня 1999 року ми ці кошти проїмо, а потім що? Невже негативний досвід Російської Федерації з аналогічної проблеми нас нічого не навчив? Невже ми так наївні, що повіримо в те, що до червня 1999 року, терміну погашення заборгованості, економічне зростання дасть змогу підвищити заробітну плату в 1,5—2 раза за рахунок зростання продуктивності праці. Це, по-перше. По-друге, для нормалізації державних фінансів знову пропонуються зовнішні запозичення. І, по-третє, для підтримки виробничої сфери, стимулювання інвестиційного процесу одним із реальних напрямів автор вбачає отримання іноземних інвестицій під гарантії уряду у ефективні інвестиційні проекти.

Постає запитання, чому ми маємо запозичувати іноземні інвестиції під гарантії уряду? А чи не краще прийняти закони, які гарантували б іноземним підприємцям та корпораціям збереження їх капіталу в нашій державі та заохочували б вклади грошей в розвиток її економіки.

За всієї привабливості залучення іноземних довгострокових кредитів (як це рекомендує Р. Шпек), слід віддати перевагу поверненню із-за кордону вітчизняного капіталу. Лібералізація законодавства в цьому напрямі має зробити привабливим такий процес.

Найбільш радикальний шлях пошуку внутрішніх резервів піднесення економіки вбачається в рішучому і швидкому реформуванні внутрішнього ринку, яке охоплювало б одномоментне комплексне впровадження нової системи оплати праці, соціального захисту, оподаткування і ціноутворення. Це дало б поштовх відродженню мотивації до праці і зростанню її продуктивності, а в подальшому — виходу країни з економічної кризи.

Основний крок — погашення заборгованості із заробітної плати і соціальних виплат. Як? У сьогоднішніх умовах вихід у непопулярній, але контрольованій грошовій емісії. За розрахунками вона може спричинити на початок наступного року підвищення курсу долара до 5 грн. Звичайно, це зумовить підвищення споживчих цін. Протидією цьому має стати, починаючи з 1999 р., підвищення ціни робочої сили з введенням у заробітну плату 50 відсотків відрахувань на соціальне страхування, 100 відсотків плати за житлово-комунальні послуги.

Для того, щоб більш докладніше зупинитися на цих напрямах реформування та правильно обрати шляхи подолання соціальної кризи, треба передусім усвідомити, що з нами сталось. А сталось ось що: за період з 1990-го по 1997 рік виробництво товарів народного вжитку впало на більш ніж 70 відсотків. Це негативно позначилося на купівельній спроможності різних соціальних верств населення, особливо тих, хто зайнятий в державному секторі економіки. А купівельна спроможність, як відомо, — у прямій залежності від рівня споживчих цін та доходів населення.

Зростання цін на товари народного вжитку в 3,8 раза перевищило підвищення грошових доходів, а реальна заробітна плата зменшилася в 3,3 раза, або на 70 відсотків.

Отже, з огляду на зниження реальних доходів населення, можна зробити висновок: зовнішні грошові ін'єкції нам не допоможуть вивести економіку та соціальну сферу із тяжкої кризи. Для цього потрібна мобілізація внутрішніх резервів.

Різке падіння реальних доходів істотно вплинуло на ступінь експлуатації робочої сили. В 1990 році він становив 201,7 відсотка, а в 1996 році — 417,3. А найвищим був у 1994-му — 612,5 відсотка. За такого високого ступеня експлуатації робочої сили у працівників матеріальної сфери практично втратилася мотивація до праці. Згадайте: в 1990 році нам вистачило коштів на утримання бюджетної сфери, вчасну виплату пенсій, стипендій та допомог, розвиток економіки. Та й мінімальна заробітна плата, і мінімальна пенсія в 1990 році дорівнювали прожитковому мінімуму — 70 крб. Розмір мінімального споживчого бюджету був 110 крб., а середня заробітна плата робітників і службовців — 248 крб. А нині таких соціальних стандартів рівня життя, як прожитковий мінімум та мінімальний споживчий бюджет, немає в нашій державі. Причина — немає відповідних законів та механізмів їх реалізації. Чому? Можливо, комусь вигідно, щоб їх просто не було.

Варто звернути увагу, що 21 жовтня 1998 року Верховна Рада України прийняла в першому читанні законопроект про встановлення з 1 жовтня поточного року мінімальної заробітної плати (МЗП) у розмірі 148 грн., а межі малозабезпеченості — 118 грн.

Відповідно до Конвенції МОП у визначенні рівня МЗП потрібно враховувати не тільки потреби працівників та їх сімей, а й брати до уваги загальний рівень заробітної плати в країні, вартість життя, соціальні допомоги, а також порівняльний рівень життя інших соціальних груп.

Чи враховано у нас ці чинники у встановленні розміру МЗП? Ні! Ми звернемо увагу тільки на співвідношення МЗП до середньої заробітної плати. В 1990 році воно становило 28,2 відсотка, а після прийняття рішення Верховною Радою — 96,6 відсотка. За рекомендаціями МОП воно має становити від 40 до 60 відсотків. У країнах з розвиненими ринковими відносинами це співвідношення дотримується. Виходячи з рівня середньої заробітної плати, на сьогодні МЗП має становити від 61,3 до 92 грн.

Вважаємо, що збільшення МЗП і межі малозабезпеченості до визначених Верховною Радою України розмірів має розглядатися в контексті реформування системи заробітної плати, пенсійного забезпечення та соціального страхування. Інакше це тільки призведе до ще більшої дестабілізації.

На нашу думку, було б доцільно кошти бюджету на утримання житлово-комунального господарства ще в 1995 році ввести до заробітної плати та пенсій, а з останніх забирати як плату за житлово-комунальні послуги. Йдеться про перерозподіл окремих складових ВВП. Це можна було зробити одномоментно, а не розтягувати на 5—6 етапів. За такого підходу ми виконали б вимоги Світового банку про зменшення податкового тиску на вітчизняного виробника (за нашими розрахунками, майже на 20 відсотків податку на прибуток), а найголовніше — це не спричинило б подальшого зубожіння людей і не посилило соціальної напруженості в суспільстві.

Як саме подолати соціальну кризу? Нагадаємо слова Президента України з доповіді на засіданні Верховної Ради України в жовтні 1994 року: «Стрижневим питанням, на якому буде зосереджено першочергову увагу, стане поетапне здійснення глибокої структурної реформи заробітної плати, що матиме за мету забезпечення переходу від діючої моделі, що зорієнтована на низьку ціну робочої сили і високу частку безкоштовних соціальних послуг до нової моделі, яка передбачає високу ціну робочої сили і платне задоволення відповідних послуг. Проведення такої реформи дасть змогу не лише суттєво збільшити частку заробітної плати в структурі сукупного доходу, підняти її обсяги до зрослого масштабу цін, а й істотно зменшити тиск соціальних витрат на бюджет держави». Дуже правильний хід думок. Але за чотири роки для цього нічого не було зроблено.

Тому допущений перекіс між зростанням споживчих цін і заробітною платою необхідно негайно виправити. Поки цю проблему не буде розв'язано, ліквідувати заборгованість із заробітної плати, пенсій, стипендій та допомог взагалі неможливо. А хронічне збільшення суми заборгованості лише поглибить кризу. Механізм ліквідації такого перекосу ми виклали у статті «Як ліквідувати хвору економіку» (див. «Голос України» від 22 квітня 1998 р.). Якби його вдалося застосувати, то вже до кінця поточного року можна було б погасити заборгованість держави перед громадянами із внутрішніх джерел, а не із зовнішніх запозичень. Це —по-перше.

По-друге, треба справді реформувати, а не імітувати реформи системи соціального страхування. Для цього необхідно в діючих фондах — пенсійному, зайнятості та тимчасової втрати працездатності —здійснити перерозподіл страхових коштів між працівниками і роботодавцями. Включити 50 відсотків коштів цих фондів до заробітної плати, а з неї забирати як соціальний податок до тих самих страхових фондів.

По-третє, включити до заробітної плати та пенсій відшкодування на житлово-комунальні послуги громадянам, які перебувають за межею бідності. Це значно поліпшило б соціально-психологічний клімат у суспільстві.

За цих умов можна було б реформувати заробітну плату, на чому наголошував Президент України у 1994 році. Нагадаємо, що збільшення ціни робочої сили має випереджати втрати від очікуваної інфляції, пов'язаної з грошовою емісією.

Четверте. Необхідно розробити та запровадити механізми відновлення економічного зростання, підвищення добробуту всього населення та удосконалення системи надання адресної соціальної допомоги бідним верствам населення. А для цього треба спочатку визначити критерій бідності, рівень якого давав би змогу здійснювати державну підтримку малозабезпечених, і нарешті, слід розробити та прийняти державну програму боротьби з бідністю, прийняти закони України «Про прожитковий мінімум», «Про соціальні стандарти» та «Про соціальну допомогу». Відновити дію Закону України «Про мінімальний споживчий бюджет».

На нашу думку, ці заходи сприятимуть зміцненню соціальної бази ринкових перетворень, забезпеченню їх підтримки широкими масами населення, підвищенню мотивації до праці, відродженню власного виробництва, а отже, поліпшенню рівня нашого життя.

Тетяна КІР'ЯН,
Микола ШАПОВАЛ,
кандидати економічних наук.

Устами студентів...

До редакції газети надійшов лист від старшого викладача Київського національного економічного університету Пруссової Людмили Григорівни

Точка зору

(Початок на 1-й стор.).

Юнаки й дівчата нині роблять свій вибір часто не на користь вечора з «Євгенієм Онєгіним», але твердження про те, що молодь перестала мислити, шукати, діяти, —неправильне.

Новий час — це нові цінності, ідеали, проблеми. На зміну герценському «хто винен?», маршаківському «що таке добре?» приходить кучмівське глобальне, риторично-філософське «чому?» Саме це питання постає і в десятках тисяч аудиторій шкіл, ліцеїв, коледжів, вузів.

Обговорюючи проблему «Як бути? З чого розпочати?» зі студентами університету, ми дійшли такого колективного висновку.

Криза в нашій державі — явище системне, що зачіпає духовний, політичний, соціальний і, звісно ж, економічний аспекти розвитку України.

Однією з головних проблем нині є деградація українського народу як нації. Процеси ринкової трансформації ще не змогли внести в суспільство достатню порцію «капіталістичного» менталітету, і бажання багатьох співгромадян купатися у розкошах, на жаль, не поєднується в них з потребою працювати.

Також цілком очевидно, що духовна криза породжує кризу політичну, а розпад величезної, якщо хочете, імперської держави лише підтвердив, що правлячі кола залишаються на місці: сильні світу того в особі комуністів швиденько «перекваліфікувалися» на сильних світу цього — демократів. Ця чудова маска якнайкраще допомагає нинішнім чиновникам, як і раніше, контролювати систему розподілу матеріальних благ. Ясна річ, є змога скористатися службовим становищем у корисливих цілях. Цим багато хто не втратив шансу скористатися. А наявність великої кількості пільг робить смішним твердження про рівноправ'я всіх перед законом.

Головна причина економічного спаду в Україні —неузгодженість роботи основних механізмів економіки. Це явище — наслідок багатьох причин: від конкретних (недосконале законодавство, недосконалість податкової, фіскальної політики) до загальних (руйнування ідеалів, відсутність рушійних стимулів). Не останнє місце в цьому переліку належить некомпетентності чиновників на місцях, відсутності жорсткого об'єктивного добору на керівні посади.

Слід констатувати: лише вимушена заміна правлячої верхівки політиканів бізнесменами, які мислять, а отже, мають успіхи, дасть змогу наблизити бажане світле майбутнє. Запорукою стабільності і процвітання економіки має виступити так званий середній клас. І тільки за наявності значного прошарку справді ділових людей, які вміють і бажають працювати для свого добробуту і на благо інших, можна казати про реальну силу, що прагне відродження економіки України.

Безперечно, слід відродити і споконвічні загальнолюдські цінності (чесність, доброту, милосердя), змінити ставлення людей до природи. І тоді навчатимуться не задля оцінок, а для себе, працюючи, думатимуть і про себе, і про державу, а викидаючи сміття — про прийдешні покоління.

Справжньою «раковою пухлиною» на й так кволому тільці вітчизняного підприємництва й надалі залишається сучасна податкова політика, реформування якої — одна з головних «кричущих» проблем.

Слід зазначити, що законодавча база взагалі потребує якісно нових змін, і це стосується передусім становлення принципу однозначного трактування законів і підзаконних актів, що змушують плакати «найзубатіших» бухгалтерів і директорів. Закони не можуть бути головоломками і задачками, що мають кілька розв'язків.

Проаналізуймо: чи так уже ми потребуємо зарубіжних інвестицій? І чи не забули ми, що «вічнозелені» долари прагнуть знайти в Україні передусім дешеву робочу силу, а дядечки-капіталісти ой як розраховують на низькі вітчизняні екологічні стандарти виробництва?

Ні, ми не обстоюємо цілковиту відмову від зовнішніх грошових вливань. Проте потрібен принциповіший підхід до інвестиційної політики.

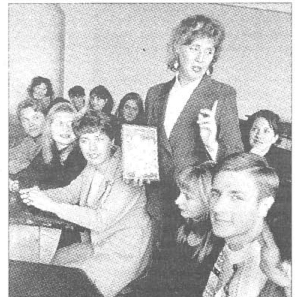
Те саме можна сказати і про кредити, повертати які рано чи пізно доведеться з великими відсотками нашим онукам.

Потрібна державна підтримка пріоритетних галузей вітчизняної промисловості, малого бізнесу. Це не лише зміцнить нашу економіку, а й зменшить соціальну напруженість серед населення.

Особливе значення для підприємництва має система митних тарифів, квот і ліцензій на експорт і імпорт сировини. Товаровиробника, власника виробленої продукції, не можна позбавляти вільної торгівлі.

Багатьох підприємців вважають такими собі безжальними сучасними акулами бізнесу, проте правила конкурентної боротьби не залишають альтернативи. Співчуття до людей у підприємця має виявитися не в напівголодному існуванні разом з ними, а в організації нових робочих місць, насиченні потрібними товарами магазинів, у допомозі підприємцям-початківцям.

Найважливішим елементом реформ є інвестування в людей, в людський капітал, в освіту, охорону здоров'я, розвиток особистості. Саме ЦІ інвестиції забезпечать Україні процвітання в майбутньому.

Людмила ПРУССОВА.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Київ.

До студентської молоді України

Любі друзі!

У Міжнародний день студентів від щирого серця вітаємо вас із цим дорогим і незабутнім для кожної людини святом, адже студентські роки залишаються назавжди в наших серцях.

Народні депутати України — члени Комітету Верховної Ради України з питань молодіжної політики, фізичної культури і спорту бажають вам творчої наснаги, міцного здоров'я і впевненості в подоланні навчальних еверестів.

Зі свого боку, обіцяємо вам і надалі відстоювати інтереси студентської молоді України в ім'я майбутнього нашої молоді незалежної держави.

Комітет Верховної Ради України з питань молодіжної політики, фізичної культури і спорту.

Реклама

Українське державне підприємство електрозв'язку «Укртелеком» є найбільшим і найпотужнішим суб'єктом господарювання на телекомунікаційному ринку України, який володіє первинною і вторинними мережами, надає усі основні види телекомунікаційних послуг: міжнародний, міжміський та місцевий телефонний зв'язок, проводове мовлення, радіозв'язок, радіомовлення і телебачення, документальний електрозв'язок, відеоконференцзв'язок, надання в оренду цифрових каналів, в тому числі й для доступу до світової мережі Інтернет.

За участю Укртелекому створено ряд спільних підприємств та інвестиційних компаній:

• **Інфоком** (створення, технічне обслуговування мереж та надання послуг документального електрозв'язку).

• **Утел** (надання послуг міжнародного та міжміського телефонного зв'язку).

• **Український мобільний зв'язок** (будівництво, технічне обслуговування та надання послуг стільникового радіозв'язку).

• **Елсаком-Україна** (надання послуг в системі мобільного супутникового зв'язку «Глобалстар»).

• **Телесистеми України** (впровадження та технічне обслуговування засобів фіксованого абонентського радіодоступу).

• **Телекомінвест** (залучення коштів населення та господарчих об'єктів для розвитку місцевих телефонних мереж).

Географічне розташування України є вигідним з точки зору організації транзитних маршрутів на шляху із Європи в Азію. Цим зумовлена участь України в багатьох міжнародних телекомунікаційних проектах, а саме: ІТУР, TEL, ТАЕ, BSFOCS.

• **ІТУР** (Італія, Туреччина, Україна, Росія) – це перша міжнародна морська підводна волоконно-оптична лінія зв'язку, співвласником якої стала Україна як суверенна держава.

• **TEL** (проект «Трансєвропейські лінії») реалізується з метою створення єдиної загальноєвропейської наземної волоконно-оптичної цифрової системи зв'язку загальною довжиною понад 14 тис. км, яка з'єднає національні телекомунікаційні мережі 18 країн Європи.

• **ТАЕ** (Транс-Азіатсько-Європейська волоконно-оптична лінія зв'язку) загальною довжиною близько 27 тис. км, проходить по маршруту Великого Шовкового Шляху від Франкфурту-на-Майні (Німеччина) до Шанхаю (Китай).

• **BSFOCS** (Black Sea Fiber Optic Cable System) – підводна морська волоконно-оптична кабельна система «Чорне море» передбачає будівництво підводної кабельної системи зв'язку загальною довжиною 1500 км, яка пройде по акваторії Чорного моря від Варни (Болгарія) через Одесу (Україна) до Новоросійська (Росія).

Завдяки існуючій мережі ВОЛЗ на національних маршрутах та міждержавних ділянках з Польщею, Білорусією, Росією, Словаччиною, Угорщиною, Румунією, Молдовою, Італією, Туреччиною Україна вже сьогодні пропускає значну частину транзитного трафіку на Європу з інших країн. Це є безперечним свідченням успішної інтеграції українських телекомунікацій в світовий телекомунікаційний простір.

УКРАЇНСЬКЕ ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО ЕЛЕКТРОЗВ'ЯЗКУ "Укртелеком"
252030, Україна, Київ, бул. Т. Шевченка, 18. Тел.: +380 44 225-32-54, факс: +380 44 229-85-93

Інформація про четвертий випуск акцій відкритого акціонерного товариства «Наталя»

I. Характеристика емітента.
1.1. Код ЗКПО - 21581797. Код ЗКГНГ - 96190.
1.2. Повне фірмове найменування: відкрите акціонерне товариство «Наталя».
1.3. Юридична адреса: 252039, м. Київ, пр. 40-річчя Жовтня, 17-б.
1.4. Телефон: 246-73-50. Телефакс: 246-67-30.
1.5. Товариство засновано 18 листопада 1993 року.
1.6. Товариство зареєстровано Московською районною державною адміністрацією м. Києва 12.08.94р. (Свідоцтво № 21581797).
1.7. Предметом діяльності Товариства є ефективне управління залученими та власними коштами та реалізація на основі отриманого прибутку економічних та соціальних інтересів акціонерів та працівників Товариства.
1.8. Фінансові та економічні показники перевірені та підтверджені аудиторською фірмою «АНОР», ліцензія на аудиторську діяльність № 000594 від 14.03.95р. (252023, м. Київ, Спортивна пл.,1).
1.8.1. Основні показники балансу Товариства на 01.01.97р., 01.01.98р. та 01.10.98р. (в тис. грн.)

Найменування показника	Код рядка	на 01.01.97	на 01.01.98	на 01.10.98
1	2	3	4	5
I. Основні засоби та інші позаоборотні активи				
Основні засоби:				
залишкова вартість	010	-	-	-
знос (02)	011	-	-	-
первісна вартість (01)	012	-	-	-
Нематеріальні активи:		-	-	-
залишкова вартість	020	-	-	-
знос (02)	021	-	-	-
первісна вартість (04)	022	-	-	-
Незавершені капітальні вкладення	030	-	-	-
(33,35,61)		-	-	-
Устаткування (07)	035	-	-	-
Довгострокові фінансові вкладення (58)	040	48.6	46.2	2.3
Майно в оренді (11)	050	-	-	-
Інші позаоборотні активи	060	-	-	-
Всього по розділу I	070	48.6	46.2	2.3
II. Запаси і затрати		-	-	-
Виробничі запаси (05,06,08,10)	080	-	-	-
Тварини на вирощуванні та відгодівлі(09)	090	-	-	-
Малоцінні і швидкозношувані предмети:		-	-	-
залишкова вартість	100	-	-	-
знос(13)	101	-	-	-
первісна вартість (12)	102	-	-	-
Незавершене виробництво (20,21,23,29,30,44)	110	-	-	-
Витрати майбутніх періодів(31)	120	-	-	-
Готова продукція (40)	130	-	-	-
Товари:		-	-	-
купівельна вартість (41)	140	-	-	-
товарні надбавки (42)	141	-	-	-
продажна вартість (41)	142	-	-	-
Всього по розділу II	150	-	-	-
III. Грошові кошти, розрахунки та інші активи				
Товари відвантажені, не сплачені в строк (45)	160	-	-	-
Розрахунки з дебіторами:		-	-	-
за товари, роботи, послуги, строк оплати		-	-	-
яких не настав (62,76)	170	-	-	-
за товари, роботи, послуги, не сплачені в		-	-	-
строк (62,76)	180	-	-	-
по векселях одержаних (59)	190	-	-	-
з податкових розрахунків (67)	195	-	-	-
з бюджетом (68)	200	-	-	0.4
з персоналом за іншими операціями (73)	210	-	-	-
по авансах виданих (61)	220	-	-	-
з учасниками (75)	225	-	-	-
з дочірніми підприємствами (78)	230	-	-	-
з іншими дебіторами (63, 70, 71, 72, 73, 76, 84)	240	-	-	19.9
Короткострокові фінансові вкладення (58)	250	-	-	822.9
Грошові кошти:				
каса (50)	260	-	-	-
розрахунковий рахунок (51)	270	0.6	0.4	0.4
валютний рахунок (52)	280	-	-	-
інші грошові кошти (54,55,56)	290	-	-	116.7
Використання позикових коштів (82)	300	-	-	-
Інші оборотні активи	310	-	-	-
Всього по розділу III	320	0.6	0.4	960.3
Баланс				
(сума рядків 070, 150, 320)	**350**	**49.2**	**46.6**	**962.6**

Найменування показника	Код рядка	на 01.01.97	на 01.01.98	на 01.10.98
1	2	3	4	5
I. Джерела власних та прирівнених до них коштів		-	-	-
Статутний фонд (капітал) (85)	400	90.0	90.0	490.0
Додатковий капітал (88)	405	-	-	-
Резервний фонд (88)	410	-	-	-
Фінансування капітальних вкладень(93,94)	420	-	-	-
Розрахунки за майно (76)	425	-	-	-
Спеціальні фонди і цільове фінансування(87,88,89)	430	-	-	-
Амортизаційний фонд (86)	440	-	-	-
Відстрочена податкова заборгованість (95)	450	x	-	-
Доходи майбутніх періодів (83)	455	-	-	-
Резерви майбутніх виплат і платежів (89)	460	-	-	-
Рестркутуризований борг (60)	465	-	-	-
Нерозподілений прибуток минулих років (98)	470	-	-	-
Заборгованість за майно в оренді (99)	475	-	-	-
Прибуток:		-	-	-
нерозподілений звітного року (80)	480	x	-	-
використаний у звітному році (81)	481	x	-	-
звітного року (80)	482	x	-	-
Збитки:				
минулих років (98)	485	-40.8	-40.8	-43.6
звітного року (80)	490	x	-2.8	-8.1
Всього по розділу I	495	49.2	46.4	438.3
II. Довгострокові пасиви		-	-	-
Кредити банків (92)	500	-	-	-
Позикові кошти (95)	510	-	-	-
Інші довгострокові пасиви	520	-	-	-
Всього по розділу II	530	-	-	-
III. Розрахунки та інші короткострокові пасиви				
Кредити банків (90)	600	-	-	-
Позикові кошти (95)	610	-	-	-
Кредити та позики, що не погашені в строк	620	-	-	-
Розрахунки з кредиторами :		-	-	-
за товари, роботи і послуги, строк сплати		-	-	-
яких не настав (60,76)	630	-	-	-
за товари, роботи і послуги, не сплачені		-	-	-
в строк (60,76)	640	-	-	-
по векселях виданих (66)	650	-	-	-
по авансах одержаних (61)	660	-	-	-
з податкових розрахунків (67)	665	-	-	-
з бюджетом (68)	670	-	0.2	-
по позабюджетних платежах (65)	680	-	-	-
по страхуванню (69)	690	-	-	-
по оплаті праці (70)	700	-	-	-
з дочірніми підприємствами (78)	710	-	-	-
з учасниками (75)	715	-	-	-
з іншими кредиторами (71,76)	720	-	-	524.3
1	2	3	4	5
Позики для працівників (97)	730	-	-	-
Інші короткострокові пасиви	740	-	-	-
Всього по розділу III	750	-	0.2	524.3
Баланс				
(сума рядків 495,530, 750)	**760**	**49.2**	**46.6**	**962.6**

Довідки

Найменування показника	Код рядка	Залишок на 01.01.97 р.	За 1997 р. нараховано (створено, одержано)	За 1997 р. витрачено (перераховано)	Залишок на 01.01.98 р.	За 9 міс. 1998 р. нараховано (створено, одержано)	За 9 міс. 1998 р. витрачено (перераховано)	Залишок на 01.10.98 р.
Використано на фінансування капітальних і фінансових вкладень (інвестицій):								
амортизація основних засобів	900	—	—	—	—	—	—	—
амортизація нематеріальних активів	905	—	—	—	—	—	—	—
прибуток, що спрямовується на розвиток і вдосконалення								
виробництва та соціальної сфери	910	—	—	—	—	—	—	—
бюджетні та позабюджетні кошти	920	—	—	—	—	—	—	—
інші залучені кошти	930	—	—	—	—	—	—	—
Всього (рядки 900-930)	940	—	—	—	—	—	—	—
Рух грошових коштів:								
гривень-всього	945	0.6	8.1	8.3	0.4	204.2	204.2	0.4
з них у зв'язку з виробництвом і продажем продукції	946	x	—	—	x	—	—	x
Іноземної валюти-всього	950	—	—	—	—	—	—	—
з них у зв'язку з виробництвом і продажем продукції	951	x	—	—	x	—	—	x
Внутрішня заборгованість:								
дебіторська (рядки 160-240)	960	—	x	x		x	x	
кредиторська (рядки 630-720)	970	—	x	x	0.2	x	x	
Фінансова допомога на зворотній основі , строк повернення якої відсрочено	980	—	—	—	—	—	—	—
Товарний кредит	985	—	—	—	—	—	—	—
Бюджетна позичка на закупівлю сільгосппродукції,								
срок повернення якої минув	990	—	—	—	—	—	—	—
Аванси за рахунок бюджетної позички, срок повернення яких минув	995	—	—	—	—	—	—	—

1.8.2. Звіт про фінансові результати та їх використання за 1997 рік та 9 місяців 1998 року (в тис. грн.)

I. Фінансові результати

Найменування показника	Код рядка	1997 Прибутки	1997 Збитки	9 місяців 1998р. Прибутки	9 місяців 1998р. Збитки
Виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	8.1	x	345.6	x
Державне регулювання цін	011	—	x	—	x
Податок на додану вартість	011	—	—	—	—
Акцизний збір	015	x	—	—	—
Затрати на виробництво реалізованої продукції (робіт, послуг)	040	x	9.9	—	345.6
Комерційні витрати	045	x	1.0	—	8.2
Результат від реалізації	050	—	2.8	—	8.2
Інші операційні доходи і витрати	060	—	—	0.1	—
Доходи від володіння корпоративними правами	070	—	x	—	x
Відсотки до одержання	080	—	x	—	x
Інші позареалізаційні доходи і витрати	085	—	—	—	—
Усього прибутків і збитків	090	—	—	0.1	8.2
Балансовий прибуток або збиток	100	—	2.8	—	8.1
Податок на прибуток	105	x	—	x	—
Інше використання прибутку	110	x	—	x	—
Нерозподілений прибуток (непокриті збитки) звітного року	120	—	2.8	—	8.1

II. Використання прибутку

Найменування показника	Код рядка	1997р. Звітного року	1997р. Минулих років	9 місяців 1998р. Звітного року	9 місяців 1998р. Минулих років
Платежі до бюджету	200	—	x	—	x
Відрахування до резервного (страхового) фонду	210	—	—	—	—
ВИКОРИСТАНО НА:					
збільшення статутного фонду	215	—	—	—	—
виробничий розвиток	220	—	—	—	—
соціальний розвиток	230	—	—	—	—
заохочування	240	—	—	—	—
дивіденди	245	—	—	—	—
вилучення виручки	250	—	—	—	x
поповнення оборотних коштів	255	—	—	—	—
інші цілі	260	—	—	—	—

III. Затрати на виробництво (витрати обігу)

Найменування показника	Код рядка	1997 р.	9 місяців 1998р.
Матеріальні затрати	300	9.9	345.6
Витрати на оплату праці	310	—	—
Відрахування на соціальні заходи	320	—	—
Амортизація	330	—	—
Інші витрати	340	1.0	8.2
Разом	350	10.9	353.8
Фактичні обсяги виробництва продукції (робіт, послуг)	360	8.1	345.6

Розшифровка окремих прибутків і збитків

Найменування показника	Код рядка	1997 Прибутки	1997 Збитки	9 місяців 1998р. Прибутки	9 місяців 1998р. Збитки
Прибутки (збитки) минулих років	400	—	40.8	—	43.6
Штрафи, пені, неустойки	410	x	—	x	—
ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ВІД:					
надзвичайних ситуацій	420	x	—	x	—
списання заборгованості, термін позовної давності якої минув	430	—	—	—	—
завищення цін і тарифів	440	—	x	—	x
	450	—	x	—	x
зміни курсу іноземних валют	460	—	—	—	—
ліквідація основних засобів	465	—	—	—	—
спільні діяльності	470	—	—	—	—
продажу основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей	480	—	—	—	—
реалізації цінних паперів	490	—	—	—	—
здачі окремого майна в оренду	495	—	—	—	—
купівлі та продажу іноземної валюти	500	—	—	—	—
	510	—	—	—	—

Платежі до бюджету

Найменування показника	Код рядка	1997р. Належить по розрахунку	1997р. Фактично внесено	9 місяців 1998р. Належить по розрахунку	9 місяців 1998р. Фактично внесено
Акцизний збір	600	—	—	—	—
Податок на додану вартість	610	—	—	—	—
Фонд ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи	620	—	—	—	—
Рентні платежі	630	—	—	—	
Ресурсні платежі	620	—	—	—	—
Інші податки і платежі: держмито	650	—	—	1.9	2.5

1.9. Звіт про статутний фонд:
1.9.1. Розмір статутного фонду — 490 000 (чотириста дев'яносто тисяч) гривень. Статутний фонд сплачений повністю.
1.9.2. Статутний фонд поділяється на 49 000 000 (сорок дев'ять мільйонів) простих іменних акцій номінальною вартістю 01 копійка кожна.
1.10. Чисельність службовців Товариства на 01.10.98р. — 4 особи.
1.11. Чисельність акціонерів Товариства на 01.10.98р. — 74 особи.

1.12. Відомості про керівних працівників:

Посада	П. І. Б.	Рік народження	Освіта	Кваліфікація	Труд. стаж, років	Стаж роботи на цій посаді
Голова Правління	Веремієнко Сергій Миколайович	1969	Вища	економіст	11	1 рік
Заступник Голови Правління	Птіцин Віталій Юрійович	1959	Вища	інженер електронної техніки	18	10 місяців
Головний бухгалтер	Рагозіна Лариса Євгенівна	1946	Вища Курси бухгалтерів	інженер-механік бухгалтер	24	1 рік 7 місяців
Голова Спостережної Ради	Ботте Віктор Олександрович	1959	Вища	фізик, викладач	18	4 місяці
Голова Ревізійної комісії	Страхов Сергій Олегович	1956	Вища	інженер-будівельник	20	4 місяці

II. Опис ділової діяльності емітента.

2.1. Товариство здійснює свою діяльність за наступними напрямами:
- залучення фінансових ресурсів та управління ними;
- інвестування в ефективні проекти;
- дослідження ринку фінансових ресурсів та розробка рекомендацій для інвесторів;
- фінансові операції, пов'язані з проектуванням, спорудженням, реконструкцією та експлуатацією об'єктів нерухомості, в тому числі фінансування спорудження об'єктів нерухомості;
- операції з купівлі-продажу будинків, квартир та інших об'єктів нерухомості;
- проектування, будівництво та реконструкція будь-яких об'єктів нерухомості, в тому числі виконання будь-яких проектно-конструкторських, будівельних та монтажних робіт;
- орендні та лізингові операції, в тому числі надання будь-яких об'єктів нерухомості в оренду (лізинг);
- експлуатація та/або управління будь-якими об'єктами нерухомості, (в тому числі готельними, адміністративними, офісними, господарськими комплексами);
- надання консультаційно-правових та методичних послуг з питань інвестиційної діяльності;
- інформаційна та рекламно-видавнича діяльність, яка підпорядкована забезпеченню статутних цілей і завдань;
- інші операції, які пов'язані з інвестиційною діяльністю і не суперечать чинному законодавству;
-зовнішньо-економічні операції, спрямовані на забезпечення статутної діяльності.

2.2. Обсяг укладених та виконаних угод з купівлі-продажу цінних паперів: в 1997р. — 140,4 тис. грн.; за дев'ять місяців 1998р. — 1070,2 тис. грн.

2.3. Товариство здійснювало інвестиції до статутних фондів товариств України: в червні 1994р. — на суму 23,3 тис. грн.; в січні 1995р. на суму 25,5 тис. грн.

2.4. Товариство не здійснювало виробництва, не проводило наукових досліджень.

2.5. На протязі трьох календарних років, що передували емісії, дії по економічному оздоровленню (сануванню) не здійснювались; справ про банкрутство не порушувалось.

III. Дані про емісію цінних паперів.

3.1. Рішення про четвертий додатковий випуск акцій прийнято загальними зборами акціонерів 1 ...втня 1998 року (Протокол № 6).

...2. Четвертий випуск акцій складається із 800 000 000 (вісімсот мільйонів) простих іменних акцій номінальною вартістю 01 копійка кожна на загальну суму 8 000 000 (вісім мільйонів) гривень. Привілейовані акції, акції на пред'явника Товариством не випускаються.

3.3. Мета випуску акцій: залучені від емісії кошти будуть направлені на придбання цінних паперів (5%), об'єктів нерухомості та інвестиційні проекти в сфері нерухомості (95%). Використання залучених коштів шляхом емісії акцій буде визначатись Правлінням на основі ринкової вартості інвестиційно привабливих об'єктів нерухомості.

3.4. Товариство не здійснюватиме покриття збитків, пов'язаних з господарською діяльністю, за рахунок коштів, залучених від емісії. Збитки Товариства склали: за 1997 рік 2,8 тис. грн.; за дев'ять місяців ...98р. 8,1 тис. грн.

3.5. Форма випуску акцій — документарна. Право власності акціонера на набуті ним акції посвідчується записом в системі реєстру власників акцій Товариства та сертифікатом (сертифікатами) акцій Товариства, який (які) видається (видаються) не пізніше, ніж через шість місяців після реєстрації випуску акцій. Акції четвертого випуску мають номери від № 000000001 до № 800000000, випускаються з серією NTL04.

3.6. У власності засновників (дві юридичні особи) знаходиться наступна кількість простих іменних акцій АТ «Наталя»:
Довірче товариство «КІНТО-Траст» — 3489459 акцій;
ВАТ «Оксана Плюс» — 525000 акцій.

3.6. Акціонери Товариства (власники простих іменних акцій) мають право:
- брати участь в управлінні справами Товариства в порядку, передбаченому Статутом Товариства;
- одержувати частину прибутку (дивіденди) від діяльності Товариства;
- одержувати інформацію про діяльність Товариства;
- вийти в установленому порядку із Товариства;
- переважного забезпечення послугами Товариства;
- переважного придбання акцій додаткового випуску на пропорційній основі;
- розпоряджатися належними йому акціями за своїм розсудом: продавати, дарувати, передавати у спадщину, обмінювати на інші цінні папери. При передачі, обміні або продажу акцій проводиться перереєстрація їх власника.

Товариство не випускало привілейованих акцій.

3.7. Підписка на акції проводиться з 30 листопада 1998 року по 31 травня 1999 року за адресою: 252023, м. Київ, Спортивна пл., 1; тел. 246-73-50.

3.8. Запланований курс — номінальна вартість.

3.9. Відомостями щодо ринкової вартості акцій Товариства на біржах, позабіржових торговельно-інформаційних системах та позабіржовому ринку Товариство не володіє.

3.10. Особи, які бажають придбати акції, укладають з Товариством договір купівлі-продажу акцій, в якому обов'язково передбачається повне найменування (для юридичних осіб) або прізвище, ім'я, по-батькові (для фізичних осіб), адреса, номера телефонів, факсу та інших засобів зв'язку, кількість акцій, які планується придбати. Особи, які бажають підписатись на акції, вносять на розрахунковий рахунок Товариства (№ 26002002700001 в АТ «Укрінбанк» м. Києва, МФО 300142) кошти у розмірі не менше 10 відсотків вартості акцій за договором з Товариством. До дня проведення загальних зборів акціонерів за підсумками підписки на акції особи, які підписалися на акції, повинні внести на розрахунковий рахунок не менше 30 відсотків номінальної вартості акцій (з урахуванням попереднього внеску). На підтвердження внеску Товариство видає тимчасове письмове свідоцтво, в якому визначається право акціонера на одержання у власність визначеної кількості акцій, на яку акціонер здійснив підписку. Повна вартість акцій сплачується акціонерами протягом 1 року після загальних зборів за підсумками підписки на акції, після чого тимчасове свідоцтво підлягає обміну на сертифікат (сертифікати) акцій. При несплаті протягом 3 місяців після встановленого строку платежу Товариство має право реалізувати неоплачені акції самостійно як такі, що не зв'язані підпискою.

Оплата акцій може також здійснюватись за рахунок внесків, передбачених статтею 13 Закону України «Про господарські товариства». При цьому оцінка матеріальних цінностей, що вносяться акціонерами в рахунок їх часток, визначається Правлінням за домовленістю сторін і затверджується загальними зборами акціонерів.

3.11. Послугами торговця цінними паперами при підписці на акції Товариство не користується.

3.12. Перевищення рівня оголошеної підписки не допускається.

У разі недосягнення оголошеного рівня підписки статутний фонд Товариства збільшується на суму фактично здійсненої підписки.

У разі досягнення оголошеного рівня підписки, підписка на акції достроково припиняється, результати підписки затверджуються загальними зборами акціонерів до завершення оголошеного терміну підписки на акції.

3.13. Розмір дивідендів визначається загальними зборами акціонерів. Дивіденди виплачуються один раз на рік за підсумками календарного року. Виплата дивідендів проводиться з 05 березня до 31 березня. Дивіденди виплачуються в готівковій формі за адресою: м. Київ, пр. 40-річчя Жовтня, 17-б; та (або) безготівковій формі.

3.14. Якщо нараховані дивіденди в оголошений термін акціонером не отримані, сума депонується на рахунку Товариства на протязі трьох років. В цьому випадку виплата дивідендів здійснюється протягом п'яти банківських днів після подання акціонером письмової заяви на адресу Товариства. Витрати на банківське обслуговування операції утримуються з депонованої суми.

IV. Перелік і результати попередніх емісій цінних паперів.

Вид та категорія цінних паперів	Номер емісії	Номінальна вартість, грн.	Кількість цінних паперів, шт.	Сума емісії, грн.	Свідоцтво про реєстрацію
акції прості іменні	перша емісія	0.01	3,100,051	31,000.51	№ 109/1/94 від 17.03.94р., свідоцтво видане Міністерством фінансів України
акції прості іменні	друга емісія	0.01	5,899,949	58,999.49	№ 387/1/94 від 13.10.94р., свідоцтво видане Міністерством фінансів України
акції прості іменні	третя емісія	0.01	40,000,000	400,000.00	№ 353/1/98 від 26.06.98р., свідоцтво видане Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку

Акції всіх випусків розміщено в повному обсязі.

V. Відомості про іменні акції.

5.1. Кількість акцій у власності членів Правління — 1012000 акцій.

5.2. Перелік осіб, частки яких у статутному фонді перевищують 5%:
АТ «КІНТО»; ДТ «КІНТО-Траст»; АТ «Надія-Інвест».

5.3. Ведення реєстру власників акцій Товариства здійснює незалежний реєстратор — товариство з обмеженою відповідальністю «Нотада» (дозвіл № 127-р).

VI. Можливі фактори ризику в діловій діяльності емітента:
- зміни законодавства, регулюючого діяльність акціонерних товариств;
- наявність збитків;
- несприятливі зміни податкової політики;
- гіперінфляція;
- зниження інвестиційної активності.

Голова Правління АТ «Наталя» **С. М. Веремієнко.**

ЗАТ «Константа»

Оголошує про проведення загальних зборів акціонерів 22 грудня 1998 року.

За адресою: м. Київ, вул. Золотоворітська, 2-а, кв. 33-а.

Порядок денний:

1. Звіт про господарчу діяльність товариства.
2. Порядок покриття збитків товариства.
3. Внесення змін до установчих документів.

Початок зборів о 17-00.

Реєстрація акціонерів з 16-00 до 17-00.

Учасникам зборів треба мати при собі паспорт, для акціонерів — доручення на передачу їхнього права на участь у зборах представників.

Правління.

С Чешскими авиалиниями

В Прагу самолетами Boeing 737

понедельник, четверг, суббота

- Боинги не старше 5лет
- Новый год, Рождество в Праге
- в Европу,Нью-Йорк, Канаду
- бизнесс класс
- настоящее чешское пиво всегда на борту самолета

адрес:
ул. И.Франко, 36
246-56-27, 246-56-28

До відома громадськості

ТзОВ «Е.-А. ЛОГІСТІК» звернулося до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електроенергії на території України.

Поштова адреса: 266024, Україна, м. Рівне, вул. Князя Острозького, 4/6. Тел. (0362) 621921.

Арбитражный суд Одесской области 11.05.98 г. возбудил производство по делу № 2204/9 по заявлению ООО «Южный Торговый Дом» о признании банкротом агрофирмы «Заря», расположенной по адресу: Одесская обл., г. Любашевка, ул. Кирова, 35, р/с 12410801 в АПБ «Украина», МФО 328179, код 03767334.

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями к должнику в месячный срок со дня опубликования объявления по адресу: г. Одесса, пр. Шевченко, 4, Арбитражный суд Одесской области.

Арбитражный суд Херсонской области возбудил дело № 6-228-6 от 27 октября 1998 г. о банкротстве «Приватної спілки землевласників «Лиман» (Херсонская область, Белозерский район), р/с 26006200294001, МФО 352220 в АК АПБ «Україна» Белозерского района Херсонской области.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

ДП «ИКС-Комп», зарегистрированное решением Зализнычной районной государственной администрацией г. Киева 12.01.98 г. свидетельство о регистрации № 21691155, код ОКПО 21691155, р/с 260053010179 в АБ «Национальные инвестиции» г. Киева, МФО 300498, ликвидируется.

Заявление кредиторов принимаются по адресу: ул. М. Кривоноса, 2-а, в течении 2-х месяцев.

ООО «Юнисистем-Маркет», зарегистрированное решением Радянской районной государственной администрацией г. Киева 15.04.97 г. свидетельство о регистрации № 24745532, код ОКПО 24745532, р/с 260053010182 в АБ «Национальные инвестиции» г. Киева, МФО 300498 ЛИКВИДИРУЕТСЯ

Заявление кредиторов принимаются по адресу: ул. Ярославов Вал, 19 в течении 2-х месяцев.

Загублене свідоцтво про реєстрацію об'єднання громадян «Громадський благодійний фонд «Ренесанс», що зареєстроване Управлінням юстиції Київської міської держадміністрації 18.05.93 р. за № 19, вважати недійсним.

У номер

✔ Луганськ

«Рукави Москви» будуть коротші

Для потреб народного господарства України щороку потрібно 4 мільйони метрів пожежних рукавів. Їх завозять з Росії. Однак виготовлення специфічної продукції невдовзі розпочнеться і в Луганській області на базі Лисичанського заводу гумотехнічних виробів. Тепер відпрацьовується варіант отримання відповідної сировини. Цех з виробництва пожежних рукавів планує випускати їх до 28 тисяч метрів на рік.

✔ Херсон

Кіт атакував автомобіль

І не як-небудь, а з повітря. Яким чином зірвався з сьомого поверху висотного будинку в Цюрупинську звичайнісінький домашній котик, невідомо. Та впав він на автомобіль «Жигулі», що стояв біля під'їзду. Кіт практично не постраждав, дуже скоро оговтався. А от машина одержала значне пошкодження — лобового скла як не було. Господар кота та володар машини з'ясовують між собою стосунки.

✔ Донецьк

Козацькому роду...

У Донецькому обласному краєзнавчому музеї відкрито виставку, присвячену історії й сьогоденню запорозького козацтва в шахтарському краї. Це перша така культурна акція на сході України, здійснена в короткий термін силами наукових співробітників музею та Кальміуської паланки Українського козацтва. Організатори виставки упевнені, що експозиції вдається розвінчати стереотип про донецьку землю як вотчину лише донського козацтва.

✔ Рівне

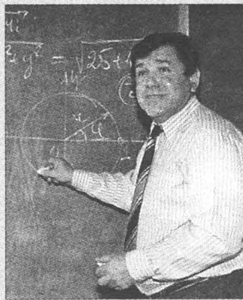
Банкіри «затягнуть паски»?

На 1 листопада ц. р. із 57 банківських установ Рівненщини 17 допустили збитки на загальну суму 1,8 мільйона гривень. Начальник обласного управління Національного банку України Володимир Гнатуш пообіцяв, що до збиткових банків вживатимуть заходи, передбачені законом України «Про банки та банківську діяльність». Схоже, без «затягування пасків», що може проявитися у скороченні кількості працюючих, продажу автомобілів місцевих банкірів та зменшенні видатків на їхні відрядження, не обійтися.

✔ Миколаїв

Престиж професії — понад усе

Одному з найстаріших вузів країни, Миколаївському педагогічному інституту, виповнилося 85 літ. Протягом цих років у його стінах здобули освіту тисячі викладачів, які працюють не лише в Миколаївській області, а й в інших регіонах України. Сьогодні на 35 кафедрах інституту навчаються більш як 5000 студентів. Відрадно, що попри труднощі, які переживає наша система освіти, педагогічний диплом, як і раніше, високо цінується.

Ректор інституту Володимир БУДАК.

Чи стане село «паровозом»?

А ми тую скруту переможемо

Акценти

На зборах Української аграрної конфедерації, до проблеми підійшли ординарно: розпочали з доповіді. Назву промова носила таку: «Про кризовий стан у сільському господарстві та невідкладні заходи по його стабілізації». Що збираються стабілізувати: кризовий стан чи сільське господарство?

Подібне запитання могло виникнути лише у людини мало знайомої з проблемою. Таких у залі не було. Тому назву слухачі «проковтнули», як годиться — звісно, рятуватимуть АПК. Доповідь нагадувала стару цукерку в новій обгортці. Згадувалося, що криза в сільському господарстві досягла апогею, що агросектор відкинутий на чотири десятиріччя назад, що порівняно з 1990 роком молочний і м'ясний загальнонаціональний вал зменшився удвічі. Так само занепало виробництво зерна, цукрових буряків, овочів. 20—30% землі, лунало з трибуни, не обробляють. Третина вирощеного гине. Майже 97% сільгоспвиробників закінчать рік зі збитками.

Тому, аргументували промовці, аби село стало «паровозом» вітчизняної економіки, об'єднали на початку року свої зусилля Українська ліга підприємців АПК, Селянська спілка та Асоціація фермерів, створивши конфедерацію.

Збори констатували: виправити ситуацію в галузі допоможе створення Єдиної комісії з реформування і стабілізації розвитку сільського господарства на чолі з Президентом України, яка розробила б систему заходів, спрямованих на подолання кризи в АПК. «Конфедерати» ратуватимуть за усунення диспаритету цін, доступне кредитування виробників агропродукції, надання «податкових канікул» на 3–5 років для сільгосптоваровиробників тощо.

Не обійшлося без традиційного звернення до Л. Кучми, в якому змальовуються усі селянські негаразди. Чи стане від звернення до Президента селу «тепліше»? —запитання риторичне. Таких звернень з усіх-усюд і кожного дня до гаранта Конституції стікається стільки — хоч город городи... А віз і нині там.

Іван ЛАЗНЮК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Арбітражний суд Волинської області (263005, м. Луцьк, вул. Грушевського, 30) за заявою ВАТ «Конза» м. Нововолинська порушив справу № 1/86-018 про банкрутство підприємства Торговий дім «Олена» м. Нововолинськ, вул. Ковпака, 23, розрахунковий рахунок № 2600230118 в ВОБ 6519, МФО 303321.
Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Свято футболу в «Україні»

Спорт

Минулої п'ятниці у прес-центрі палацу «Україна» господарювали, як і водиться, журналісти, а ще — футболісти і керівники українсько-датсько-нідерландсько-німецького спільного підприємства UMC.

Зірки київського «Динамо» і футбольної збірної України Андрій Шевченко, Сергій Ребров, Олег Лужний і Олександр Шовковський стали власниками новеньких жовто-синіх, із символікою національної футбольної федерації телефонів «Бенефон» від фірми UMC (Український мобільний зв'язок).

Апарати і на додаток надійний мобільний зв'язок отримали в тому самому залі — перший віце-президент ФФУ Віктор Банников, віце-президенти — Борис Воскресенський і Володимир Лашкул, голова комітету ФФУ у роботі зі збірними Олег Базилевич, старший тренер національної збірної Йожеф Сабо, його помічник Леонід Буряк, старший тренер олімпійської збірної Віктор Колотов.

Один із видів діяльності UMC — спонсорування спорту (цю турботу вже давно відчуває національна федерація тенісу України), і зокрема футболу: допомога національній збірній, федерації.

Природно, що святкування на честь свого 100-тисячного абонента фірма пов'язала саме з футболом. «Стотисячником» став один з найкращих нині у світі нападаючих Андрій Шевченко, його товариші і партнери, про яких ми вже згадували, отримали наступні ювілейні номери «мобільних».

Вручив телефони футболістам генеральний директор UMC Мартін Діркс, який не забув навести при цьому таку аналогію: «Наше підприємство — промовистий приклад успішного ведення бізнесу в Україні, а український футбол — це символ перемог...»

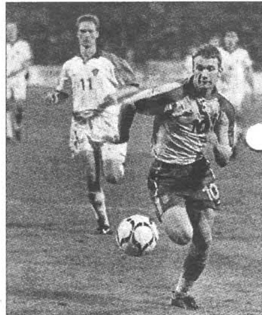
Чекає приємний сюрприз від "Українського мобільного зв'язку" і наших футбольних уболівальників, для яких буде випущено тисячу спеціальних телефонів «Бенефон». Частина коштів від продажу піде на підтримку збірної команди футболістів-інвалідів.

А тим часом стало відомий, що всесвітньо відомий французький тижневик «France Football» опублікував список 50 гравців — кандидатів на отримання найпрестижнішого призу — «Золотого м'яча», який вручається найкращому футболістові, котрий виступає в Європі. І серед них — наш Андрій Шевченко. Нагадаю, що 1975 і 1986 років призом уже володіли українські зірки Олег Блохін та Ігор Бєланов.

Успішні виступи Андрія Шевченка привернули увагу й організаторів матчу збірної світу проти «Скуадри адзурри», що відбудеться 16 грудня на Олімпійському стадіоні у Римі. Його буде присвячено 100-річчю Федерації футболу Італії. Отже, Карлос Альберто Перейра (Бразилія) і Йозеф Венглош (Словаччина) — тренери збірної світу — включили до її складу й українського форварда.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Футбол. Першість країни. Перша ліга. Пропущені матчі.
«Шахтар-2» (Донецьк) — «Динамо-2» (Київ). 1:2. Данченко, 24 — Яськович, 12 (у власні ворота), Михайленко, 41.
«Торпедо» (Запоріжжя) — «Десна» (Чернігів). 2:0. Слабишев, 13, Іричук, 55.
Теніс. Кубок Кремля. Чоловіки. Кафельников (Росія) —Іванишевич (Хорватія) — 7:6 (7:2), 7:6 (7:5).

На знімку: Андрій Шевченко.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Редактор номера В. СУДДЯ.
Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 192662.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Зам. 0311220.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України